

Handreiking bruidsschat 2.0

november 2020

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Wat is de bruidsschat? Waarom is deze nodig?	5
1.2	Wat staat er in de bruidsschat?	6
1.3	Wat gaat er gebeuren?	7
1.4	Waarom deze handreiking? Wat is het doel ervan?	8
1.5	Een nieuw omgevingsplan en de bruidsschat	8
1.6	Welke regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan hebben voorrang?	9
1.7	Binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit	9
2	Bouwen	11
2.1	Hoe is het nu geregeld?	11
2.2	Wat verandert met de komst van de Omgevingswet?	11
2.3	Welke onderwerpen zijn opgenomen voor bouwen in de bruidsschat?	13
2.4	Wat is de impact voor de gemeente?	13
2.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	14
3	Algemene bepalingen	15
3.1	Algemeen toepassingsbereik	15
3.2	Oogmerken	16
3.3	Normadressaat	17
3.4	Specifieke zorgplicht	17
3.5	Maatwerkvoorschriften	19
3.6	Gegevens en bescheiden	22
3.7	Informereren over een ongewoon voorval en gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval	23
4	Energiebesparing	25
4.1	Hoe is het nu geregeld?	25
4.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	25
4.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	26
4.4	Wat is de impact voor de gemeente?	26
4.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	26
5	Zwerfafval	27
5.1	Hoe is het nu geregeld?	27
5.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	27
5.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	27
5.4	Wat is de impact voor de gemeente?	27
5.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	27
6	Geluid	29
6.1	Hoe is het nu geregeld?	29
6.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	29
6.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	29
6.4	Wat is de impact voor de gemeente?	32
6.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?	32

7	Trillingen	33
7.1	Hoe is het nu geregeld?	33
7.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	33
7.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	33
7.4	Wat is de impact voor de gemeente?	33
7.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	34
8	Geur	35
8.1	Hoe is het nu geregeld?	35
8.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	35
8.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	36
8.4	Wat is de impact voor de gemeente?	37
8.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?	38
9	Bodem in Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten	39
9.1	Hoe is het nu geregeld?	39
9.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	39
9.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	39
9.4	Wat is de impact voor de gemeente?	40
9.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	41
10	Bodembeheer en bouwen op verontreinigde bodem	43
10.1	Hoe is het nu geregeld?	43
10.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	43
10.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de Bruidsschat?	44
10.4	Wat is de impact voor de gemeente?	44
10.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	45
11	Lozen	47
11.1	Hoe is het nu geregeld?	47
11.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	47
11.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	47
11.4	Wat is de impact voor de gemeente?	48
11.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	49
12	Windturbines	51
12.1	Hoe is het nu geregeld?	51
12.2	Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?	51
12.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	51
12.4	Wat is de impact voor de gemeente?	52
12.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	52

13	Omgevingsvergunningen	53
13.1	Omgevingsvergunning verwerken polyesterhars	53
13.2	Omgevingsvergunning installeren gesloten bodemenergiesysteem	55
13.3	Omgevingsvergunning kweken maden van vliegende insecten	56
13.4	Omgevingsvergunning opslaan propaan en propane	57
13.5	Omgevingsvergunning tanken met LPG	59
13.6	Omgevingsvergunning Antihagelkanonnen	61
13.7	Omgevingsvergunning biologische agens en genetisch gemodificeerde organismen	62
13.8	Omgevingsvergunning opslaan dierlijke meststoffen	64
13.9	Beoordelingsregels omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten	65
14	Aanvraagvereisten	69
14.1	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit: uitvoeren van een werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid	69
14.2	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit: slopen van een bouwwerk	70
14.3	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit: afwijken van de regels van het tijdelijk deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet (gebruik van locatie of bouwwerk)	70
14.4	Aanwijzen/voorbeschermen gemeentelijk monument en aanvraagvereisten omgevingsvergunning gemeentelijk monument	71
14.5	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor een Uitweg	73
14.6	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor een Alarminstallatie	74
14.7	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor Vellen van houtopstand	74
14.8	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor Handelsreclame	75
14.9	Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor Opslaan roerende zaken	76
15	Voorschriften over archeologische monumentenzorg	78
15.1	Hoe is het nu geregeld?	78
15.2	Wat verandert met de komst van de Omgevingswet?	78
15.3	Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?	79
15.4	Wat is de impact voor de gemeente?	79
15.5	Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?	80
16	Conclusie	81
17	Contact	82

1 Inleiding

Handreiking bruidsschat 2.0

De Omgevingswet komt eraan, en dat roept vragen op ten aanzien van het overgangsrecht. Binnen dat overgangsrecht wordt een belangrijke plaats ingenomen door de zogenaamde ‘bruidsschat’, een pakket regels dat per 1 januari 2022 automatisch onderdeel wordt van het (tijdelijke) omgevingsplan.

Gelet op de complexiteit van dit regelpakket besloten de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten – DCMR, ODWH, ODH, ODMH en OZHZ – in 2019 een handreiking op te stellen voor gemeenten.

Versie 1.0 van die handreiking kwam in maart 2020 uit. Inmiddels hebben zich al weer een paar veranderingen voorgedaan en is het dus tijd voor een update. Dit laatste vooral ook omdat versie 1.0 slechts de vijf (belangrijkste) thema’s van de bruidsschat bevat. De geheel herziene versie 2.0 omvat alle thema’s uit de bruidsschat.

1.1 Wat is de bruidsschat? Waarom is deze nodig?

Onder de Omgevingswet zullen veel regels die nu vanuit het Rijk zijn gesteld, de bevoegdheid worden van gemeenten en waterschappen. Deze regels zullen niet langer in de wet en bijbehorende AMvB’s staan, maar in een omgevingsplan of waterschapsverordening. Het gaat om regels waarbij de locatie bepaalt of de regels passend zijn.

Wanneer het Rijk niets zou regelen voor de situatie ná 1 januari 2022 en de gemeenten en waterschappen nog geen regels hebben gesteld, zou er een gat vallen in de lokale regelgeving.

Om dit gat op te vullen, heeft het Rijk de zogeheten bruidsschat opgesteld: een pakket aan regels dat vanaf 1 januari 2022 automatisch deel uitmaakt van het omgevingsplan of de waterschapsverordening. Het Rijk geeft deze regels dus mee aan de gemeenten en waterschappen, vandaar de naam bruidsschat. Het idee achter de bruidsschat is dat een gemeente of het waterschap deze regels kan aanpassen aan de locatie.

De tekst van de bruidsschat bestaat (1 november 2020) uit drie onderdelen:

- 1 Hoofdstuk 7 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, zoals gewijzigd bij Besluit van 16 september 2020, en gepubliceerd in het Staatsblad op 28 oktober 2020 (stb-2020-400). (zie pagina 631 t/m 718, link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-400.pdf>).
- 2 Enkele artikelen van het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet (voorjaarsversie april 2020). (zie pagina 39 t/m 42 van het pdf-document, link: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-aanvullingsspoor-geluid>).
- 3 Enkele artikelen van het Aanvullingsbesluit bodem (voorjaarsversie april 2020). (zie pagina 62 t/m 66 van het pdf-document, link: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-aanvullingsspoor-bodem/>).

In deze handreiking laten we het deel van de bruidsschat voor de waterschapsverordening buiten beschouwing. We kijken in deze handreiking dan ook alleen naar de bruidsschat voor het gemeentelijk omgevingsplan. In deze handreiking gebruiken we de artikelnummering van het wijzigingsbesluit van 16 september 2020. Dit is de definitieve nummering van de bruidsschat.

1.2 Wat staat er in de bruidsschat?

De bruidsschat regelt (een deel van) het ruimtelijke aspect van bouwen en de milieubelastende activiteiten die niet in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) worden geregeld. Daarnaast gelden de regels van de bruidsschat voor bepaalde milieuaspecten zoals geluid, trilling en geur óók voor de milieubelastende activiteiten van het Bal, omdat het Bal voor deze milieuaspecten geen regels stelt.

In de bruidsschat staan regels voor grofweg drie soorten activiteiten:

- 1 Activiteiten met betrekking tot bouwen, open erven en terreinen (Afdeling 22.2).
- 2 Milieubelastende activiteiten (Afdeling 22.3).
- 3 Overige activiteiten (Afdeling 22.5).

De activiteiten met betrekking tot bouwen, open erven en terreinen, zijn:

- Het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden.
- Bouwen en in stand houden van bouwwerken, open erven en terreinen.
- Gebruik van bouwwerken.
- Vergunningplichten met betrekking tot het bovenstaande.
- Cultureel erfgoed.

De milieubelastende activiteiten zijn:

- Energiebesparing.
- Zwerfafval.
- Geluid.
- Trillingen.
- Geur.
- Afvalwaterbeheer.
- Lozen van afvalwater.
- Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen.
- Lozen bij maken van betonmortel.
- Uitwassen van beton.
- Recreatieve visvijvers.
- Ontwikkelen en afdrukken van fotografisch materiaal.
- Wassen van motorvoertuigen.
- Niet-industriële voedselbereiding.
- Voedingsmiddelenindustrie voor wat betreft geur.
- Slachten van dieren.
- Opwekken van elektriciteit met een windturbine.
- In werking hebben van een acculader.
- Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage.
- Traditioneel schieten.
- Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht.
- Opslaan van vaste mest.
- Opslaan van kuilvoer en vaste bijvoedermiddelen.
- Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren en vogels.

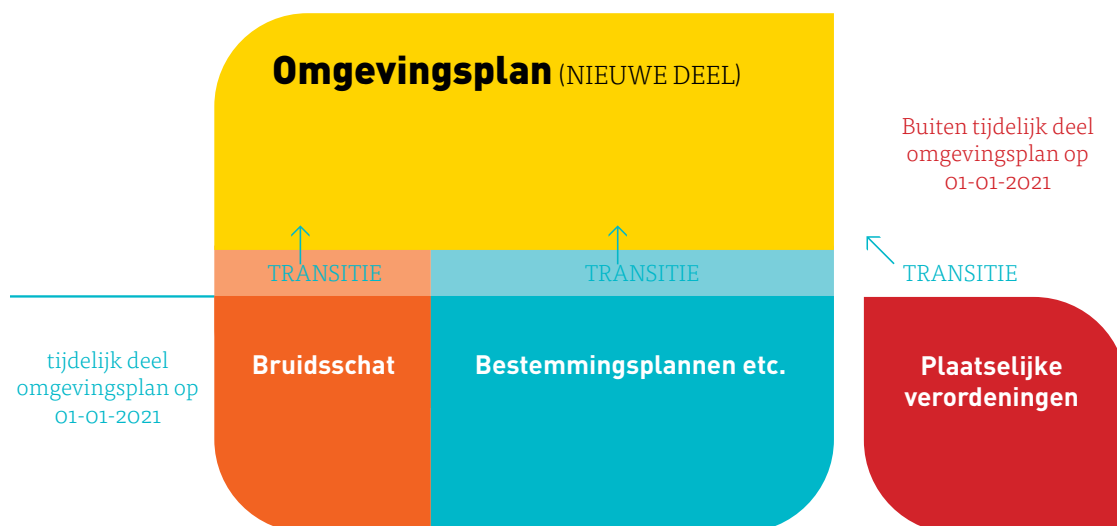

1.3 Wat gaat er gebeuren?

Vanaf 1 januari 2022 hebben alle gemeenten van rechtswege een omgevingsplan. Dit omgevingsplan wordt het tijdelijke deel van het omgevingsplan genoemd. De huidige bestemmingsplannen én de bruidsschat worden op 1 januari 2022 van rechtswege onderdeel van dit tijdelijke deel van het omgevingsplan. Wanneer een gemeente per 1 januari 2022 nog geen nieuw omgevingsplan heeft vastgesteld of ter inzage heeft gelegd bestaat het omgevingsplan alleen uit dit tijdelijke deel.

Voor deze constructie is gekozen om de gemeenten de tijd te geven een nieuw gebiedsdekkend omgevingsplan vast te stellen dat aan alle eisen uit de Omgevingswet (en daarop gebaseerde Amvb's) voldoet.

Schematisch gezien ziet het omgevingsplan er in de transitiefase tot 2029 als volgt uit:

In de jaren na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen gemeenten geleidelijk het nieuwe deel van het omgevingsplan gaan vullen. Dit moeten zij doen door te bepalen of en zo ja, welke regels uit de bruidsschat (al dan niet in gewijzigde vorm) worden overgenomen in het nieuwe deel. Ook de plaatselijke verordeningen die zien op de fysieke leefomgeving worden in dit proces betrokken. Het nieuwe deel wordt ook wel genoemd: het omgevingsplan nieuwe stijl.

Op deze manier wordt dus het tijdelijke deel gefaseerd opgeheven. Uiteindelijk (uiterlijk in 2029) is er geen sprake meer van een tijdelijk deel van het omgevingsplan, en heeft iedere gemeente een omgevingsplan nieuwe stijl.

Voorwaarde voor vaststelling van regels in het nieuwe deel van het omgevingsplan is dat voldaan wordt aan de Omgevingswet, de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de provinciale omgevingsverordening. Ook de delen van de bruidsschat die overgenomen worden in het nieuwe deel van het omgevingsplan, moeten voldoen aan de Omgevingswet, het Bkl en de provinciale omgevingsverordening.

Gelet op het voorgaande is het straks een taak van gemeenten om de regels van de bruidsschat uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan, al dan niet in aangepaste vorm, te verplaatsen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.

De verplaatsing naar het nieuwe deel vindt plaats door een besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan (art. 22.2 lid 2 Omgevingswet). Met dit besluit wordt (een deel van) de bruidsschat (in al of niet aangepaste vorm) onderdeel van het omgevingsplan nieuwe stijl.

1.4 Waarom deze handreiking? Wat is het doel ervan?

Voor gemeenten is het van belang om te weten welke regels uit de bruidsschat belangrijk zijn voor de lokale doelstellingen en omstandigheden. Om de gemeenten hierover te adviseren, is deze handreiking opgesteld. De handreiking geeft een korte samenvatting van de kenmerken van de bruidsschat en geeft vervolgens per thema (een onderwerp of aspect uit de bruidsschat) aan wat de veranderingen zijn en hoe de gemeenten daarmee kunnen omgaan bij het opstellen van een nieuw omgevingsplan.

Deze handreiking heeft als doel om een eerste aanzet te geven tot het bestuderen en doorgronden van de bruidsschatregels. De handreiking is bedoeld om behulpzaam te zijn bij de start van het proces van de transitie van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel, het omgevingsplan nieuwe stijl.

De vragen die we per thema beantwoorden zijn:

- Hoe is het thema op dit moment geregeld?
- Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?
- Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?
- Wat is de impact voor de gemeente? Wat houdt de instructieregel van het Bkl in voor dit thema? Wat zijn de gevolgen bij het niet overnemen van de bruidsschat? Wat zijn de gevolgen bij het wel overnemen van de bruidsschat?
- Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging en maatwerk?

1.5 Een nieuw omgevingsplan en de bruidsschat

Zoals gezegd kunnen in het nieuwe deel van het omgevingsplan geleidelijk delen van de bruidsschat worden opgenomen (door vaststelling door de raad). De bruidsschat (voor zover niet in strijd met het Bkl) kan dus gebruikt worden als basismodel voor het nieuwe omgevingsplan. Ook kan een regel uit de bruidsschat worden geschrapt. De door de raad vastgestelde regels in het nieuwe omgevingsplan zijn vatbaar voor beroep. Vaststelling van een nieuw deel van het omgevingsplan kan wat betreft de bruidsschat plaatsvinden per thema, per locatie en zelfs per regel. De regels uit bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen kunnen alleen per locatie worden toegevoegd aan het nieuwe omgevingsplan.

Wanneer er vanuit een bestemmingsplan regels voor een locatie worden toegevoegd aan een nieuw omgevingsplan, hoeven de regels van de bruidsschat en andere regels over de fysieke leefomgeving uit andere verordeningen voor deze locatie nog niet overgeheveld te worden naar het nieuwe deel. Dit kan ook later gebeuren. Op deze manier wordt het nieuwe deel van het omgevingsplan steeds groter en zal het tijdelijk deel steeds kleiner worden. Een gemeente kan zelf bepalen hoeveel besluiten het nodig heeft voor de transitie naar een nieuw omgevingsplan.

Het is belangrijk dat er tijdens de transitie van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel niet teveel onduidelijkheid en rechtsonzekerheid ontstaat.

1.6 Welke regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan hebben voorrang?

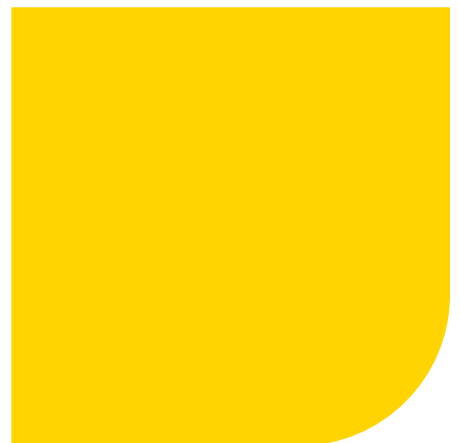
Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat straks uit de bestemmingsplannen (zie ook voetnoot 1) en de bruidsschat. Wat te doen wanneer de regels uit de bestemmingsplannen en de bruidsschat elkaar tegenspreken? Dan gaan de regels van de bestemmingsplannen vóór. Ook voorschriften uit bestaande (milieu)omgevingsverordeningen gaan voor boven de bruidsschat.

In de bruidsschat is aangegeven welke regels voorrang hebben als er sprake is van strijdigheid tussen de bruidsschatregels en bepalingen in het omgevingsplan van rechtswege (het huidige bestemmingsplan) of tussen bruidsschatregels en bepalingen in gemeentelijke verordeningen. Over het algemeen geldt dat de bruidsschatregels dan niet van toepassing zijn. De bruidsschatregels zijn ook niet van toepassing als voor een vergunningplichtige milieubelastende activiteit een onherroepelijke omgevingsvergunning is verleend, of een omgevingsvergunning was aangevraagd voor 1 januari 2022.

1.7 Binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Een belangrijk begrip voor de bruidsschat is de omgevingsplanactiviteit. Een omgevingsplanactiviteit is een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het verboden is deze zonder omgevingsvergunning te verrichten. Wanneer dit is bepaald, kan daarbij zijn opgenomen onder welke voorwaarden of in welke omstandigheden de omgevingsvergunning verleend kan worden. Deze omgevingsvergunning is een binnenplanse omgevingsvergunning omdat de beoordelingsregels in het omgevingsplan staan.

Wanneer er geen beoordelingsregels in het omgevingsplan zijn opgenomen is de eventueel te verlenen omgevingsvergunning een buitenplanse omgevingsvergunning. De verlening van een omgevingsvergunning voor zowel een binnenplanse als een buitenplanse omgevingsplanactiviteit zijn bevoegdheden van het college. Echter de raad kan gevallen aanwijzen waarbij haar advies nodig is voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsactiviteit.

2 Bouwen

2.1 Hoe is het nu geregeld?

Bouwen is nu geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), Besluit omgevingsrecht (Bor), Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor), Wet ruimtelijke ordening, Bouwbesluit, Bouwverordening en het gemeentelijke Welstandsbeleid (Welstandsnota).

De omgevingsvergunningaanvraag voor de activiteit bouwen onder de Wabo kent vier weigeringsgronden:

- 1 Strijd met het Bouwbesluit.
- 2 Strijd met de Bouwverordening.
- 3 Strijd met de redelijke eisen van welstand.
- 4 Strijd met het bestemmingsplan.

Het in strijd zijn van de aanvraag met één van deze onderdelen betekent in beginsel dat de omgevingsvergunning geweigerd zal worden.

Een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen betekent dus dat voldaan wordt aan het Bouwbesluit en de Bouwverordening, er geen sprake is van strijd met het bestemmingsplan (dan wel dat een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan is verleend) en wordt voldaan aan redelijke eisen van welstand.

2.2 Wat verandert met de komst van de Omgevingswet?

Onder de Omgevingswet wordt de activiteit bouwen opgesplitst in een bouwactiviteit en een omgevingsplanactiviteit, waarvoor twee aparte vergunningen nodig zijn: een bouwtechnische vergunning en een ruimtelijke vergunning – de omgevingsplanvergunning. Het opsplitsen of opknippen heet 'de knip'.

Bouwtechnische toets

Art. 5.1 van de Omgevingswet geeft de grondslag voor de vergunningplicht voor de technische bouwactiviteit. Deze vergunningplicht is verder uitgewerkt in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Het Bbl bepaalt of er een bouwtechnische vergunning (of melding) nodig is. Het Bbl ziet met name op de bouwtechnische eisen waaraan een bouwwerk moet voldoen.

Ruimtelijke toets

Het omgevingsplan (inclusief de bruidsschat) bepaalt of er een ruimtelijke vergunning (of melding) nodig is. Het omgevingsplan is enigszins vergelijkbaar met het huidige bestemmingsplan. Een verschil met het bestemmingsplan is dat er behalve ruimtelijke en stedenbouwkundige aspecten ook andere aspecten in geregeld worden, zoals bijvoorbeeld milieuaspecten, duurzaamheid en ook welstand.

Het welstandsbeleid is een onderdeel van het omgevingsplan, zodat met de ruimtelijke toets aan het omgevingsplan ook aan de redelijke eisen van welstand wordt getoetst.

De bruidsschat geeft regels voor de ruimtelijke kant van bouwen. De regels in de bruidsschat zijn afkomstig uit onder andere het Bor, het Bouwbesluit en de Bouwverordening. Ook geeft de bruidsschat een ruime mogelijkheid voor het opstellen van maatwerkvoorschriften.

Welstandstoets

Op grond van art. 4.19 Omgevingswet heeft een gemeente onder de Omgevingswet een Welstandsnota, die onderdeel is van het omgevingsplan. De Welstandsnota blijft dus van toepassing. Het uiterlijk van een bestaand bouwwerk mag in beginsel niet in ernstige mate in strijd zijn met de redelijke eisen van welstand (bruidsschat art. 22.7 Repressief welstand).

Vergunningvrij bouwen

Vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet is ook opgeknipt in de bouwtechnische activiteit en de ruimtelijke omgevingsplanactiviteit. Een bepaalde activiteit moet dus zowel op grond van het Bbl, als op grond van het omgevingsplan (de bruidsschat) vergunningvrij zijn, wil je kunnen spreken van vergunningvrij bouwen.

Bouwtechnisch vergunningvrij bouwen

Bouwactiviteiten worden voor het technische deel niet getoetst als de bouwactiviteit genoemd is in art. 2.15d van het Bbl of als de bouwactiviteit als omgevingsplanactiviteit is opgenomen in art. 2.15f van het Bbl.

De meeste van de huidige vergunningvrije bouwactiviteiten blijven vergunningvrij voor wat betreft de bouwtechnische toets. Of deze bouwactiviteiten op de gewenste plek ook ruimtelijk en esthetisch vergunningvrij zijn, is geregeld in de bruidsschat. Dat deze bouwwerken bouwtechnisch vergunningvrij zijn, betekent dat er geen (voorafgaande) toets door het bevoegd gezag plaatsvindt. Uiteraard moet wel aan de bouwtechnische eisen uit het Bbl worden voldaan.

Ruimtelijk en esthetisch vergunningvrij bouwen

In art. 22.28 van de bruidsschat staan de bouwactiviteiten waarvoor geen vergunningsplicht geldt, mits de activiteit voldoet aan de regels van het omgevingsplan. In dit artikel staan de huidige vergunningvrije bouwactiviteiten van art. 3 lid 1 bijlage II Bor.

Art. 22.35 van de bruidsschat met de titel 'Binnenplanse vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan' geeft aan welke regels van rechtswege onderdeel zijn van het omgevingsplan. Dit artikel komt overeen met het huidige art. 2, lid 3 van bijlage II Bor (bijbehorend bouwwerk).

Dus om een bouwwerk onder de Omgevingswet geheel vergunningvrij te kunnen realiseren, moet het bouwwerk voldoen aan de bouwtechnische criteria voor vergunningvrij bouwen van het Bbl én aan de ruimtelijke criteria voor vergunningvrij bouwen van de bruidsschat. Als het bouwwerk slechts voldoet aan één van beide moet voor de ander een vergunning worden aangevraagd.

Het bovenstaande is een vereenvoudigde weergave van de systematiek van vergunningvrij bouwen onder het Bbl en de bruidsschat. In het kader van deze handreiking voert het te ver om hier in meer detail op in te gaan.

2.3 Welke onderwerpen zijn opgenomen voor bouwen in de bruidsschat?

De regels voor de ruimtelijke kant van bouwen staan in Afdeling 22.2 “Activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen”.

De titels van de paragrafen zijn:

- Algemene regels voor het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden, inclusief een zorgplicht.
- Algemene regels over het bouwen en in stand houden van bouwwerken (o.a. repressief welstand, aansluiting op distributienetwerk voor elektriciteit, gas, warmte en drinkwater, afvoer huishoudelijk afvalwater en hemelwater, bluswatervoorziening, bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten).
- Algemene regels over het gebruik van bouwwerken (o.a. over overbewoning, bouwvalligheid en zorgplicht).
- Algemene regels over het in stand houden en gebruiken van open erven en terreinen (o.a. over aanwezigheid van brandgevaarlijke stoffen en zorgplicht).
- Cultureel erfgoed (o.a. over vrijstelling van archeologisch onderzoek).
- Vergunningplichten met betrekking tot het bouwen, instandhouden en gebruiken van bouwwerken.
- Binnenplanse vergunningplicht voor omgevingsplanactiviteit bouwwerken.
- Activiteiten met betrekking tot bouwwerken van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan.

2.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

Afdeling 8.1 van het Bkl, met als titel “Omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit”, geeft instructieregels voor de regels in het omgevingsplan over een omgevingsvergunning voor een binnenplanse of buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Een omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit kan worden verleend als de activiteit in overeenstemming is met de regels in het omgevingsplan. Een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan alleen worden verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Vervolgens geeft het Bkl beoordelingsregels voor het beoordelen van een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsactiviteit (§ 8.1.1.2).

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels niet of heel beperkt worden overgenomen, dan zal het gevolg zijn dat er onduidelijkheid zal ontstaan en daarmee rechtsonzekerheid. Ook zal de gezondheid en veiligheid van de mensen in het geding kunnen komen.

Eventueel handhavend optreden wordt lastig, omdat er niet of nauwelijks regels zijn en dus ook geen sprake kan zijn van het overtreden van de regels.

Anderzijds heeft het niet of heel beperkt overnemen van de regels tot gevolg dat er meer ruimte is voor ontwikkelingen en initiatieven.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer een gemeente de bruidsschat integraal overneemt, dan gelden er ruimtelijk dezelfde regels voor vergunningsplichten of afwijkingen als de regels die nu gelden. De regels voor vergunningvrij bouwen zijn dan ongeveer hetzelfde als de regels uit het Bor. De kruimelgevallenregeling op basis van de Wabo bestaat niet meer onder de Omgevingswet. Deze kruimelgevallenregeling zorgde er voor dat de daartoe aangewezen gevallen met de reguliere procedure konden worden afgedaan en verlegde de bevoegdheid daarvoor van de raad naar het college van burgemeester en wethouders.

Deze regeling wordt overbodig omdat onder de Omgevingswet in principe alle omgevingsvergunningsactiviteiten vallen onder de reguliere procedure (tenzij dit bij wet anders is aangegeven). Ook is het college bevoegd gezag voor buitenplanse afwijkingen van het omgevingsplan (eventueel na advies van de raad in daartoe door de raad aangewezen gevallen).

Daarnaast kan het bevoegd gezag altijd maatwerkvoorschriften opstellen, waarmee van de bepalingen van de bruidsschat wordt afgeweken.

2.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

Doordat in de bruidsschat een bepaling over maatwerk is opgenomen, is er bij een integrale overneming van de bruidsschat ruimte voor maatwerk.

Verder is er voor alle bovenstaande onderwerpen de mogelijkheid om een deel van de bruidsschat anders in te vullen. Bijvoorbeeld de regels voor vergunningvrij bouwen kunnen (gedeeltelijk) worden veranderd. Voor dit laatste moet worden bedacht dat het om een complex stelsel van regels gaat, zodat bij wijzigingen de duidelijkheid en consistentie van de regels goed in het oog moet worden gehouden.

Uit oogpunt van de rechtszekerheid zou het goed zijn wanneer het college beleid opstelt voor het afwijken van het omgevingsplan.

3 Algemene bepalingen

3.1 Algemeen toepassingsbereik

Hoe is het nu geregeld?

In de Wet milieubeheer (Wm) (art. 1.1 eerste lid) en bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is bepaald wanneer sprake is van een inrichting. Alleen Wm-inrichtingen vallen onder het Activiteitenbesluit of hebben een omgevingsvergunning milieu of omgevingsvergunning beperkte milieutoets nodig. Een bepaalde activiteit is een Wm-inrichting als voldaan is aan twee voorwaarden:

- De activiteit is een 'door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid, die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht'.
- Er moet een categorie uit bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor) van toepassing zijn.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt het begrip inrichting. Hiervoor wordt het begrip milieubelastende activiteit geïntroduceerd. Bijna iedere milieubelastende activiteit valt onder de bruidsschat. Uitzonderingen zijn wonen, bouw- en sloopwerkzaamheden, activiteiten in de openbare buitenruimte, doorgaand verkeer (weg, water of spoor), bepaalde evenementen en mobiele installaties.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn milieubelastende activiteiten aangewezen waarvoor rijksregels gelden. Voor milieubelastende activiteiten die niet in het Bal zijn aangewezen, gelden geen algemene rijksregels. Voor die activiteiten kan de gemeente regels opnemen in het omgevingsplan.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In art. 22.41 bruidsschat staat het algemeen toepassingsbereik dat geldt voor de hele Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten van de bruidsschat. Ook wordt in de bruidsschat per paragraaf het toepassingsbereik aangegeven.

Als een activiteit niet onder het algemene toepassingsbereik valt en niet onder het toepassingsbereik per paragraaf dan is de hele Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten niet van toepassing.

De regels van de Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten zijn alleen van toepassing op milieubelastende activiteiten zoals genoemd in art. 22.39 van de bruidsschat. Het algemene toepassingsbereik van deze Afdeling van de bruidsschat beoogt het begrip inrichting uit de Wet milieubeheer te vervangen.

De instructieregels van het Bkl voor geluid, trillingen en geur, zijn (kort gezegd) van toepassing op het toelaten van activiteiten, anders dan het wonen en doorgaand verkeer, die geluid, trillingen of geur veroorzaken. Het toepassingsbereik van de instructieregels in de paragrafen geluid, trillingen en geur, van het Bkl is daarmee ruimer dan het begrip inrichting.

Art. 22.41 bruidsschat houdt bepaalde milieubelastende activiteiten buiten het toepassingsbereik van de bruidsschat, die wel vallen binnen het toepassingsbereik van de instructieregels van het Bkl.

Voor de activiteiten die geen Wet milieubeheer-inrichtingen waren, blijven gedurende de transitieperiode de regels voor hinder uit de APV en Afdeling 2.2 'Activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen' van de bruidsschat gelden. (De transitieperiode is de periode tussen 1 januari 2022 en de uiterlijke datum van vaststelling van het nieuwe omgevingsplan).

Wat is de impact voor de gemeente?

Het begrip milieubelastende activiteit is ruimer dan het begrip inrichting. Door het vervallen van het begrip inrichting kunnen interpretatieverschillen ontstaan. Dit was echter bij het begrip inrichting ook mogelijk. Bij de interpretatie van het algemene toepassingsbereik is het raadzaam om aan te sluiten bij de praktijk van de voormalige regelgeving. Als een activiteit als Wet milieubeheer-inrichting werd beschouwd, kan deze ook onder de regels voor milieubelastende activiteiten van het Bal vallen.

Voor milieubelastende activiteiten die niet zijn aangewezen in het Bal kan de gemeente zelf regels opnemen in het omgevingsplan. Hierbij gelden wel de instructieregels van het Bkl.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Voor de milieubelastende activiteiten die de gemeente in het omgevingsplan regelt kan de gemeente inhoudelijke voorschriften, vergunningplichten, meldingsplichten en informatieplichten opnemen. Ook is het opnemen van maatwerkregels en -voorschriften mogelijk.

3.2 Oogmerken

Hoe is het nu geregeld?

De bescherming van het milieu is nu geregeld in de Wet milieubeheer.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De oogmerken voor de milieubelastende activiteit zoals genoemd in art. 22.42 van de bruidsschat, komen grotendeels overeen met het doel van de Wet milieubeheer (de bescherming van het milieu).

Ook de instructieregels in § 5.1.4 van het Bkl zijn gesteld met het oog op het beschermen van de gezondheid en het milieu.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Art. 22.42 somt op met welke oogmerken de algemene regels voor de milieubelastende activiteiten in de bruidsschat zijn gesteld. De Omgevingswet kent een aantal maatschappelijke doelen. De algemene regels over milieubelastende activiteiten in de bruidsschat zijn gesteld vanwege een concretisering van deze doelen. Art. 22.42 somt deze oogmerken limitatief op.

Art. 22.42 werkt ook door in de bevoegdheden van bestuursorganen tot het stellen van maatwerkvoorschriften (art. 22.45). Een maatwerkvoorschrift wordt gesteld met het oog op de belangen, bedoeld in art. 22.42.

Het artikel sluit aan bij de oogmerken van artikel 4.22 van de Omgevingswet, voor het stellen van rijksregels. Het artikel bouwt voort op de te beschermen belangen die in artikel 1.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer zijn genoemd. Onderdeel c van dit artikel benoemt enkele milieuthema's, maar ook andere milieuaspecten zoals geluid, trillingen en geur vallen onder de oogmerken van deze Afdeling.

Bij de activiteiten in Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten zullen niet steeds alle oogmerken of milieuthema's een rol spelen, en zullen zeker niet alle milieuaspecten bij een activiteit terugkomen in meer uitgewerkte regels. Als voor een bepaald oogmerk geen nader uitgewerkte regels in dit omgevingsplan zijn opgenomen, geldt wel de specifieke zorgplicht.

Wat is de impact voor de gemeente?

Het is van belang om bij de regels over milieubelastende activiteiten steeds uitdrukkelijk de oogmerken op te nemen van waaruit de regels voor de betreffende activiteit zijn gesteld. Deze oogmerken kunnen een of meer van de gemeentelijke doelen zijn, of een nuancering daarvan. Bij het stellen van de regels gelden de instructieregels van het Bkl.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Binnen de wettelijke kaders (Ow en Bkl) is het mogelijk om hier invulling aan te geven.

3.3 Normadressaat

Hoe is het nu geregeld?

In de Wabo (art. 2.3) is geregeld dat het verboden is te handelen in strijd met de voorschriften van een omgevingsvergunning. In het Activiteitenbesluit is dit in art. 2.1 geregeld.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De regels van de Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten zijn gericht tot degene die de activiteit verricht waarop die regels betrekking hebben. Diegene moet zorg dragen voor de naleving van de regels die voor de activiteit gelden. Dit wijzigt niet ten opzichte van de huidige situatie..

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In artikel 22.43 bruidsschat staat degene die de activiteit verricht, zorg dient te dragen voor de naleving van de regels over die activiteit.

Wat is de impact voor de gemeente?

Dit artikel heeft geen impact. Er is geen wijziging ten opzichte van de huidige situatie. In het omgevingsplan moet worden aangegeven voor wie bepaalde regels gelden.

3.4 Specifieke zorgplicht

Hoe is het nu geregeld?

In de Wet milieubeheer (artikel 1.1 a) en het Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 2.1 1^e lid) zijn algemene zorgplichten opgenomen. De algemene zorgplicht houdt in dat degene die een activiteit verricht alles moet doen en laten om negatieve gevolgen voor de veiligheid, het milieu en gezondheid te voorkomen. Als voorkomen niet lukt dan moet hij ervoor zorgen dat er zo min mogelijk negatieve gevolgen voor het milieu en de gezondheid zijn.

Artikel 1.1a Wm is een vangnetbepaling die niet strafrechtelijk is gesanctioneerd en die door de rechter beperkt wordt uitgelegd. Deze zorgplicht geldt alleen in gevallen waarin ernstige nadelige gevolgen optreden of acuut dreigen op te treden, terwijl de Wm er niet op andere wijze in voorziet om die gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

In artikel 2.1, 2de lid van het Activiteitenbesluit is expliciet vermeldt welke gedragingen worden verwacht (bijvoorbeeld het voorkomen en zo veel mogelijk beperken van bodemverontreiniging, luchtverontreiniging, geluidhinder etc.) en overtreding hiervan is strafbaar op grond van de Wet economische delicten.

Maar overtreding van deze zorgplichten is alleen mogelijk als het Activiteitenbesluit voor het betreffende aspect geen uitputtende regeling bevat. Uit jurisprudentie blijkt dat handhaving op grond van de zorgplichtbepalingen van het Wm en Activiteitenbesluit door de rechter niet snel wordt gehonoreerd.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet geldt er een algemene zorgplicht, een algemeen verbod en een specifieke zorgplicht. Deze zorgen er voor dat overheid, bedrijven en burgers samen verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

De algemene zorgplicht (art. 1.6, 1.7 en 1.7a Ow) is vooral een vangnet als er geen specifieke decentrale regels of rijksregels van toepassing zijn. Als deze specifieke decentrale of rijksregels er wel zijn, geldt de algemene zorgplicht niet meer (art. 1.8 Ow).

Een specifieke zorgplicht is concreter en richt zich op specifieke activiteiten. Zowel in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) als het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan specifieke zorgplichten. De specifieke zorgplichten zijn algemene regels. Deze regels gelden direct voor burgers en bedrijven. Ook in het omgevingsplan en de omgevingsverordening kunnen specifieke zorgplichten worden opgenomen.

In het Bal zijn veel regels voor milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten geschrapt in vergelijking met het Activiteitenbesluit. In plaats daarvan is er de 'specifieke zorgplicht'.

Deze specifieke zorgplicht vervangt onder meer art. 2.7a van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer dat ging over geurhinder. Dit houdt in dat als bij een activiteit emissies naar de lucht plaatsvinden, daarbij de geurhinder bij het geurgevoelige gebouw tot een aanvaardbaar niveau moet worden beperkt. Wat aanvaardbaar is hangt af van de situatie.

Voor milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal geldt de specifieke zorgplicht uit art. 2.11 van het Bal.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In art. 22.44 van de bruidsschat is de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten geregeld.

Degene die een activiteit verricht moet alles doen en laten om negatieve gevolgen voor de veiligheid, het milieu en gezondheid te voorkomen. Als voorkomen niet lukt dan moet hij ervoor zorgen dat er zo min mogelijk negatieve gevolgen voor het milieu en gezondheid zijn (art. 22.44, 1^e lid). Deze specifieke zorgplichtbepaling komt grotendeels overeen met de specifieke zorgplichtbepaling in het Besluit activiteiten leefomgeving (art. 2.11 Bal). In art. 22.44, 2^e lid is onder andere bepaald welke maatregelen moeten worden getroffen en dat de best beschikbare technieken worden toegepast.

In afwijking van de zorgplicht in het Activiteitenbesluit is er aan toegevoegd dat ook:

- De nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen en goederen van en naar de activiteit zo veel mogelijk worden voorkomen of beperkt;
- De duisternis en het donkere landschap worden beschermd in door het bevoegd gezag aangewezen gebieden.

De specifieke zorgplicht in de bruidsschat geldt niet voor milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal.

Uitzondering hierop zijn de bepalingen ten aanzien van nadelige gevolgen van verkeer van personen en goederen van en naar een activiteit en de bescherming van de duisternis en het donkere landschap. Deze gelden ook voor milieubelastende activiteiten die onder het Bal vallen. Dit zijn immers aspecten die niet behoren tot het oogmerk van de regels van hoofdstuk 2 tot en met 5 van het Bal.

Voor de belangen die buiten het Bal vallen, kunnen voor het waarborgen van deze belangen in het omgevingsplan regels worden gesteld. Dit is gedaan door in art. 22.44 bruidsschat in het derde lid het voorkomen of beperken van hinder, veroorzaakt door verkeer van en naar de activiteit en het beschermen van de duisternis en het donkere landschap op te nemen.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie BKL

Over specifieke zorgplicht zijn er geen instructieregels in het Bkl opgenomen. Wel geldt altijd de instructieregel met betrekking tot 'aanvaardbaarheid'. Het opnemen van de specifieke zorgplicht zorgt er voor dat er voldaan kan worden aan de 'aanvaardbaarheidseis' uit het Bkl.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de specifieke zorgplicht niet wordt overgenomen in het omgevingsplan dan wordt niet voldaan aan de doelen van de wet: waarborgen van gezondheid en veiligheid.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Als de specifieke zorgplicht wordt overgenomen dan draagt de regeling bij aan het waarborgen van de gezondheid en veiligheid. De overtreding van een specifieke zorgplicht zal in principe grond voor handhaving zijn.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Er is gelet op de doelen van de Omgevingswet nauwelijks afwegingsruimte.

3.5 Maatwerkvoorschriften

Hoe is het nu geregeld?

In het Activiteitenbesluit (art. 4.1, 4e lid) en de Activiteitenregeling is de mogelijkheid van het opleggen van maatwerkvoorschriften opgenomen. Per voorschrift staat er of en in hoeverre maatwerk mogelijk is. Hiermee kan in individuele gevallen worden afgeweken van de bepalingen uit het Activiteitenbesluit.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen een aantal rijksregels. Onder andere voor geur, geluid, trillingen en een aantal activiteiten. Om te voorkomen dat er tijdens de overgang van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel van het omgevingsplan geen regels gelden zijn deze regels opgenomen in de bruidsschat.

In art. 22.45 is de bevoegdheid opgenomen om maatwerkvoorschriften te stellen. De beperkingen die het Activiteitenbesluit milieubeheer stelde aan de mogelijkheden voor maatwerkvoorschriften, zijn daarbij niet overgenomen. Dit sluit aan bij de systematiek van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het is niet logisch om beperkingen op te leggen aan het stellen van maatwerkvoorschriften, omdat die beperkingen altijd omzeild kunnen worden via een buitenplanse omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

Voor milieubelastende activiteiten die onder het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vallen bestaat ook een algemene mogelijkheid voor het bevoegd gezag om af te wijken van de bepalingen van het Bal. Dit kan in individuele gevallen met maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften (art. 2.13 Bal).

In de meeste gevallen zullen de regels in het Bal volstaan. Met maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften kan het bevoegd gezag de landelijke regels meer toespitsen op de concrete situatie of de locatie.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In art. 22.45 bruidsschat is opgenomen wanneer een maatwerkvoorschrift kan worden gesteld.

Voor de volgende onderwerpen kan een maatwerkvoorschrift worden opgenomen:

- Specifieke zorgplicht (art. 22.44 bruidsschat).
- Informeren over een ongewoon voorval (art. 22.49 bruidsschat).
- Gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval (art. 22.50 bruidsschat).

Met een maatwerkvoorschrift kan worden afgeweken van de artikelen met betrekking tot een ongewoon voorval (artikel 22.47 en 22.48 bruidsschat) en de volgende paragrafen van de bruidsschat:

- Energiebesparing (§ 22.3.2).
- Zwerfafval (§ 22.3.3).
- Geluid (§ 22.3.4).
- Trillingen (§ 22.3.5).
- Geur (§ 22.3.6).
- Bodembeheer (§ 22.3.7).
- Afvalwaterbeheer (§ 22.3.8).
- Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen (§ 22.3.9).
- Lozen bij maken van betonmortel (par 22.3.10).
- Uitwassen van beton (§ 22.3.11).
- Recreatieve visvijvers (§ 22.3.12).
- Ontwikkelen of afdrukken van fotografisch materiaal (§ 22.3.13).
- Wassen van motorvoertuigen (§ 22.3.14).
- Niet-industriële voedselbereiding en voedingsmiddelenindustrie (§ 22.3.15 en 22.3.16).
- Slachten van dieren en bewerken van dierlijke bijproducten of uitsnijden van vlees, vis of organen (§ 22.3.17).
- Opwekken van elektriciteit met een windturbine (§ 22.3.18).
- In werking hebben van een acculader (§ 22.3.19).
- Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage (§ 22.3.20).
- Traditioneel schieten (§ 22.3.21).
- Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht (§ 22.3.22).
- Opslaan van vaste mest, kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen (§ 22.3.23 en 22.3.24).
- Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren of vogels (§ 22.3.25).
- Vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels aanvraag omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten (§ 22.3.26).

Met een maatwerkvoorschrift mag niet worden afgeweken van de specifieke zorgplicht, zoals opgenomen in art. 22.44. Wel mag er met maatwerkvoorschriften invulling gegeven worden aan de specifieke zorgplichten van deze Afdeling.

Maatwerk houdt altijd rekening met de oogmerken uit art. 22.42 bruidsschat en mag daar niet mee in strijd zijn.

Bij het stellen van een maatwerkvoorschrift volgt het bevoegd gezag de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (§ 5.1.4 en art. 5.165 van het Bkl).

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

Een maatwerkvoorschrift op grond van het omgevingsplan moet voldoen aan de instructieregels van het Bkl.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Indien dit artikel niet wordt overgenomen is het stellen van maatwerk op de genoemde onderdelen niet mogelijk.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Het overnemen van het artikel over maatwerkvoorschriften in het nieuwe omgevingsplan biedt de gemeente de ruimte om in individuele gevallen af te wijken van de eigen regels (binnen de wettelijke grenzen). Dit biedt meer flexibiliteit en mogelijkheden om de beoogde doelen te behalen.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Het is een bestuurlijke afweging of en hoeveel flexibiliteit men wil inbouwen in de regels van het nieuwe omgevingsplan. Door het overnemen van de mogelijkheden voor het opleggen van maatwerkvoorschriften kan flexibiliteit worden ingebouwd.

Wanneer de mogelijkheid van het opleggen van maatwerkvoorschriften is ingebouwd in de regels, zullen er ook verzoeken om het opleggen van maatwerkvoorschriften worden ingediend bij het college. De behandeling van deze verzoeken vergt ook weer een bestuurlijke afweging en een belangenafweging.

3.6 Gegevens en bescheiden

Hoe is het nu geregeld?

Het verstrekken van algemene gegevens en aanleveren van gegevens en bescheiden op verzoek is geregeld in het Activiteitenbesluit.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Voor milieubelastende activiteiten uit hoofdstuk 3 Milieubelastende activiteiten van het Bal is het aanleveren van gegevens en bescheiden geregeld in het Bal. Voor de activiteiten waarvoor geen algemene regels gelden moet dit in het omgevingsplan worden geregeld.

Het aanleveren van gegevens en bescheiden voor vergunningplichtige activiteiten is geregeld in de Invoeringsregeling Omgevingswet.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Algemene gegevens

In art. 22.46 van de bruidsschat is geregeld welke algemene gegevens moeten worden verstrekt bij het indienen van gegevens en bescheiden. Deze algemene gegevens zijn de aanduiding van de activiteit, naam en het adres van degene die de activiteit verricht, het adres waarop de activiteit wordt verricht en de dagtekening. Dit artikel is dus een aanvulling op de andere artikelen met betrekking tot verstrekken van gegevens en bescheiden.

Naamswijziging/adreswijziging

Een naamswijziging of adreswijziging van degene die de activiteit verricht moet worden doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdát de wijziging een feit is (art. 22.47, 1^e lid bruidsschat). De overdracht van de activiteit naar iemand anders moet vooraf worden gemeld. Dit is geregeld in art. 22.47, 2^e lid van de bruidsschat. Dit sluit aan op art. 5.37 van de Omgevingswet, waar hetzelfde over vergunninghouders is geregeld.

Verstrekken en gegevens en bescheiden op verzoek

Het college van burgemeester en wethouders kan vragen om gegevens en bescheiden te verstrekken die nodig zijn voor de beoordeling of de geldende regels (algemene regels uit het omgevingsplan en maatwerkvoorschriften) voor de activiteit toereikend zijn. Aanleiding kan zijn de ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu en gezondheid (bijvoorbeeld actualisatie best beschikbare technieken) en de ontwikkelingen

met betrekking tot de kwaliteit van het milieu (bijvoorbeeld verslechtering van milieukwaliteit door cumulatie van activiteiten) (art. 22.48 bruidsschat).

Het artikel sluit aan op de regeling voor vergunningplichtige gevallen, zoals opgenomen in art. 16.56 in combinatie met art. 5.38 van de Omgevingswet. Gegevens waarover degene die de activiteit uitvoert niet redelijkerwijs de beschikking kan krijgen hoeven niet te worden verstrekt.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

De instructieregels van het Bkl stellen geen eisen aan het verstrekken van gegevens en bescheiden

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als het art. 22.46 en 22.47 niet wordt overgenomen ontbreekt relevante informatie bij de aangeleverde gegevens en bescheiden die op grond van andere artikelen wordt verlangd. Dit maakt een snelle beoordeling en afhandeling van de gegevens lastiger.

Bij het niet overnemen van art. 22.48 bestaat de mogelijkheid dat het college geen actueel inzicht heeft in de gevolgen voor milieu en gezondheid van een bepaalde activiteit, omdat er geen gegevens kunnen worden verlangd. Hiermee kunnen de beoogde doelen ten aanzien van het waarborgen de gezondheid, kwaliteit van het milieu en veiligheid in het gedrang komen.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Bij het overnemen van de artikelen beschikt het bevoegd gezag over de juiste gegevens. Ook kan om informatie worden gevraagd aan degene die de activiteit verricht om te beoordelen of er aanleiding is om regels aan te passen en of maatwerk op te leggen om de kwaliteit van het milieu, gezondheid en veiligheid te waarborgen.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Er is ruimte voor bestuurlijke afweging bij de keuze of er gegevens worden gevraagd en welke gegevens worden gevraagd.

3.7 Informeren over een ongewoon voorval en gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval

Hoe is het nu geregeld?

Op grond van de Wet milieubeheer (art. 17.2 lid 1) moet degene die de inrichting drijft een ongewoon voorval zo spoedig mogelijk melden bij het bevoegd gezag. In art. 17.2 lid 2 van de Wet milieubeheer is aangegeven welke gegevens moeten worden verstrekt zodra deze beschikbaar zijn.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet geldt een zelfde regeling op basis van art. 22.47 en 22.48 van de bruidsschat.

Voor milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in Hoofdstuk 3 Milieubelastende activiteiten van het Bal zijn in Afdeling 2.7 van het Bal regels opgenomen met betrekking tot ongewone voorvallen.

In Afdeling 19.1 van de Omgevingswet zijn de regels opgenomen met betrekking tot een ongewoon voorval gericht tot bestuursorganen.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Een ongewoon voorval moet onverwijld worden gemeld aan het bevoegd gezag (art. 22.49).

Welke gegevens en bescheiden over het ongewoon voorval aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, zodra deze informatie beschikbaar is, staat in artikel 22.50. Het gaat onder andere om informatie over vrijgekomen stoffen en andere gegevens die nodig zijn om de aard en ernst van de gevolgen voor de fysieke leefomgeving in te kunnen schatten en de getroffen of te treffen maatregelen.

Wat is de impact voor de gemeente?

Bkl

Deze regels hebben geen relatie met de instructieregels van het Bkl. De voorschriften vloeien voort uit de regels in Afdeling 19.1 van de Omgevingswet over ongewone voorvallen.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Vanuit gezondheid, milieu en veiligheid is het van belang dat een ongewoon voorval zo snel mogelijk wordt gemeld bij het bevoegd gezag. Als de regeling niet wordt overgenomen dan is niet geregeld dat een ongewoon voorval ook voor activiteiten die niet zijn aangewezen in Hoofdstuk 3 van het Bal moeten worden gemeld.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Dan is gewaarborgd dat een ongewoon voorval wordt gemeld aan het bevoegd gezag. Ook voor activiteiten waarvoor het Bal niet geldt.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Het is een bestuurlijke afweging of ongewone voorvallen bij activiteiten die niet onder het Bal vallen maar wel onder de bruidsschat, gemeld dienen te worden.

4 Energiebesparing

4.1 Hoe is het nu geregeld?

In de art. 2.14c en 2.15 van het Activiteitenbesluit milieubeheer staan de verplichtingen over energieverbruik. De drijver van een inrichting neemt alle maatregelen die zich in 5 jaar of minder terugverdienen. Hiertoe is de Handreiking erkende maatregelen energiebesparing opgesteld.

De Handreiking zelf heeft geen juridische status, maar legt de geldende regels voor energiebesparing uit. De erkende maatregelensystematiek maakt het eenvoudiger om aan de verplichting uit het Activiteitenbesluit te voldoen.

In art. 2.16 van de Activiteitenregeling milieubeheer staat hoe een inrichting aan de eisen rond energiebesparing kan voldoen. In bijlage 10 van de Activiteitenregeling milieubeheer staan lijsten met maatregelen per bedrijfstak. De maatregelen uit deze lijst zijn overigens niet verplicht. Een drijver van de inrichting kan ook andere maatregelen treffen, zolang is aangetoond dat daarmee voldaan wordt aan de eisen voor energiebesparing.

Type C inrichtingen zijn uitgezonderd van de energiebesparingsverplichting van art. 2.15 van het Activiteitenbesluit. Voor deze inrichtingen staan de verplichtingen voor energiebesparing in de milieuvergunning. De Handreiking kan wel gebruikt worden door vergunningplichtige bedrijven om te bepalen welke maatregelen gangbaar zijn binnen de branche.

4.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Het begrip inrichting uit de Wet milieubeheer verdwijnt.

De energiebesparingsplicht is dan niet meer gekoppeld aan een inrichting, maar aan milieubelastende activiteiten zoals beschreven in het Besluit activiteiten leefomgeving (§ 5.4.1) en aan gebouwen zoals beschreven in het Besluit bouwwerken leefomgeving (art. 3.84). Dit kan voor sommige bedrijfstakken betekenen dat energiebesparing alleen nog in het Bbl geregeld is. Dit geldt onder meer voor de horeca en voor supermarkten. Voor deze activiteiten moeten regels rond energiebesparing in het omgevingsplan komen.

In het Bal staat per milieubelastende activiteit of de energiebesparingsplicht geldt. De erkende maatregelen uit Bijlage 10 van de Activiteitenregeling komen in de Omgevingsregeling te staan, waarnaar het Bal en Bbl verwijzen.

Als (een deel van) een milieubelastende activiteit vergunningplichtig is, geldt de energiemodule van het Bal niet. Energiebesparing wordt dan in de omgevingsvergunning geregeld.

De zorgplicht voor een doelmatig gebruik van energie (doelmatig beheer en onderhoud) blijft wel landelijk geregeld via het Bal (art. 2.11) én het Bbl (art. 2.6).

4.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De regels voor energiebesparing staan in § 22.3.2 van de bruidsschat. Art. 22.51 regelt het toepassingsbereik, art. 22.52 regelt de maatregelen.

4.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

De regels voor milieubelastende activiteiten die niet meer landelijk geregeld zijn in het Bal en waarvoor de bevoegdheid overgaat naar de gemeente, zoals de horeca, moeten in het omgevingsplan komen. Hieraan worden in het Bkl geen nadere eisen gesteld. Wel staan in Afdeling 8.5 van het Bkl op diverse plaatsen beoordelingsregels voor energieverbruik bij de diverse milieubelastende activiteiten.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de bruidsschat niet overgenomen wordt in het nieuwe deel, dan gelden er geen energiebesparingsnormen voor onder meer de horeca en supermarkten.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat volledig worden overgenomen in het nieuwe deel, dan blijft het beschermingsniveau gelijk aan het huidige beschermingsniveau zoals vastgelegd in het Activiteitenbesluit.

4.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

Voor energiebesparing blijven maatwerk mogelijkheden bestaan. Ze zijn wel beperkt, en richten zich alleen op de fasering van maatregelen en op de onderzoekverplichting. De maatwerk mogelijkheden komen te staan in het Bal (art. 5.16) en in het Bbl (art. 3.86).

5 Zwerfafval

5.1 Hoe is het nu geregeld?

In art. 2.13 van het Activiteitenbesluit milieubeheer staat dat de drijver van de inrichting zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmateriaal en andere materialen verwijdert die uit de inrichting afkomstig zijn of voor de inrichting bestemd zijn, binnen een straal van 25 meter van de inrichting. Elk type A- en type B-bedrijf is dus verplicht om zwerfvuil op te ruimen dat ontstaat door de bedrijfsactiviteiten (en/of door bezoekers) binnen een straal van 25 meter van het bedrijf. Voor vergunningplichtige inrichtingen staat deze verplichting in de vergunning.

5.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De Omgevingswet bevat geen direct werkende regels meer voor het opruimen van zwerfafval. De regels voor het opruimen van zwerfafval moeten in het omgevingsplan opgenomen worden.

5.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Art. 22.53 van de bruidsschat stelt de regels voor het opruimen van zwerfafval. De inhoud van dit artikel komt overeen met art. 2.13 in het Activiteitenbesluit.

5.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

In het Besluit kwaliteit leefomgeving staan geen instructieregels over het opruimen van zwerfafval. Door een wijziging van art. 10.14 van de Wet milieubeheer (via de Invoeringswet Omgevingswet), moeten gemeenten bij het aanpassen van het omgevingsplan wel rekening houden met het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Gemeenten moeten op grond hiervan in hun omgevingsplan een regel opnemen over het opruimen van zwerfafval. De gemeente kan de regels toespitsen op de lokale situatie.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de bruidsschatregel op dit punt niet overgenomen wordt in het nieuwe deel, geldt er geen verplichting meer om zwerfafval op te ruimen. Maar dan is het omgevingsplan strijdig met het LAP3. Gemeenten moeten dus wel iets opnemen over zwerfvuil.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat volledig worden overgenomen in het nieuwe deel, dan blijft het beschermingsniveau gelijk aan het huidige beschermingsniveau zoals vastgelegd in het Activiteitenbesluit.

5.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

De gemeente kan de regels toespitsen op de lokale situatie. Zo kan de straal rond het bedrijf (nu 25 meter) worden aangepast. Hierdoor kunnen de regels voor zwerfafval dus per gemeente en per gebied verschillen.

6 Geluid

6.1 Hoe is het nu geregeld?

Geluid is geregeld in de Wet geluidhinder, het Activiteitenbesluit en de gemeentelijke APV.

Verder geldt hogere waardenbeleid en mogelijk een gemeentelijke geluidnota. In de Wet geluidhinder en het Activiteitenbesluit zijn landelijk geldende geluidnormen voor bedrijfsmatige activiteiten en voor verkeer opgenomen. In de APV zijn geluidnormen opgenomen voor overige activiteiten en activiteiten in het openbaar gebied, zoals bijvoorbeeld evenementen.

6.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Geluid wordt niet meer direct geregeld in landelijke wetgeving: de landelijke regelgeving op dit punt komt te vervallen. Ook de regels uit de APV op dit punt zullen (uiteindelijk) moeten worden geïntegreerd in het omgevingsplan.

Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is. Een gemeente moet geluidnormen vastleggen in het omgevingsplan.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna, Bkl) zijn standaardwaarden en grenswaarden voor geluid opgenomen. De gemeente kan van deze standaardwaarden gemotiveerd afwijken, zowel naar boven als naar beneden. Van de in het Bkl vastgelegde geluidsgrenswaarden kan niet worden afgeweken.

Voor gezoneerde industrieterreinen en voor provinciale wegen wordt de GPP-systematiek ingevoerd, zoals nu ook al geldt voor rijksinfrastructuur.

Voor gemeentelijke wegen en lokale spoorwegen moet de gemeente een basisgeluidemissiekaart vaststellen. Op basis van deze kaart moet de geluidbelasting vanwege gemeentelijke wegen en lokale spoorwegen gemonitord worden. Deze systematiek geldt in principe voor alle wegen, ongeacht de verkeersintensiteit.

De gevolgen van nieuwe grootschalige ontwikkelingen worden preventief getoetst.

6.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De bruidsschat richt zich op activiteiten waarvoor nu het Activiteitenbesluit van toepassing is.

Verder zijn regels opgenomen ten aanzien van weg- en spoorweggeluid. Hieronder wordt ingegaan op de artikelen die zien op geluid.

Art. 22.54 Toepassingsbereik: eerbiedigende werking

In art. 22.54 is aangegeven dat de bruidsschat niet van toepassing is op het geluid van een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw, dat is toegelaten voor een duur van niet meer dan 10 jaar.

Dit komt overeen met het gestelde in art. 5.55 lid 2c van het Bkl.

In art. 22.55 wordt hier een uitzondering op gemaakt voor een geluidgevoelig gebouw dat al voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet toegelaten is.

Art. 22.59 Geluid: voormalige functionele binding

Het toepassingsbereik in de bruidsschat (alleen voormalige agrarische bedrijfswoning) is beperkter dan hetgeen in het Bkl wordt vastgelegd (naast agrarische bedrijfswoning ook bedrijfswoning op bedrijventerreinen en bij horeca).

Art. 22.60 Geluid: onderzoek

De verplichting van het uitvoeren van een geluidonderzoek is conform het Activiteitenbesluit opgenomen. In het Bkl ontbreekt deze verplichting, maar in de bruidsschat zijn een aantal situaties opgenomen waarbij het uitvoeren van een geluidonderzoek en het indienen van een geluidsrapport verplicht is. Buiten deze situaties om kan de gemeente in het omgevingsplan regelen wanneer zij een geluidonderzoek verplicht stelt.

Art. 22.63 Geluid: waarden voor geluidgevoelige gebouwen

Het artikel geldt voor het geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw.

Het artikel bevat minder flexibiliteit dan het Bkl. Verder zijn voor de dagperiode normen opgenomen voor piekgeluid, waar het Bkl voor piekgeluid geen standaardwaarden voor de dagperiode opneemt.

Art. 22.64 – art. 22.66 Geluid: afwijkende waarden voor geluidgevoelige gebouwen

Conform het Activiteitenbesluit zijn afwijkende etmaalperioden en geluidswaarden opgenomen voor

- 1** tankstations met betrekking tot geluidgevoelige gebouwen (art. 22.64),
- 2** agrarische activiteiten niet zijnde een in een glastuinbouwgebied gelegen glastuinbouwbedrijf met betrekking tot zowel geluidgevoelige gebouwen als ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen (art. 22.65), en
- 3** glastuinbouwbedrijven binnen een glastuinbouwgebied met betrekking tot zowel geluidgevoelige gebouwen als ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen (art. 22.66).

De mogelijkheid om afwijkende geluidswaarden te stellen komt ook terug in het Bkl onder art. 5.65 voor agrarische gebieden en bedrijventerreinen. Conform de art. 5.66 t/m 5.73 Bkl kan in het omgevingsplan ook in andere situaties van de standaardwaarden afgeweken worden.

De mogelijkheid om afwijkende etmaalperioden te hanteren is niet in het Bkl opgenomen.

§ 22.3.4.3 Geluid door windturbines en windparken

Met betrekking tot normstelling zijn het Bkl (art. 5.74) en de bruidsschat (art. 22.76) identiek: ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} . De bruidsschat bevat verder regels met betrekking tot gegevens en metingen die niet in het Bkl opgenomen zijn.

§ 22.3.4.4 Geluid door civiele buitenschietsbanen, militaire buitenschietsbanen en militaire springterreinen

Gedeeltelijk gelijk aan Bkl. Normstelling is identiek in bruidsschat (art. 22.80) en Bkl (art. 5.76).

Bkl stelt geen eisen meer aan het verstrekken van gegevens die nog wel in de bruidsschat (art. 22.81) opgenomen zijn.

Daarnaast is het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet (april 2020) toegevoegd aan de bruidsschat. Deze Afdeling 22.4 gaat over aanleg of reconstructie van een weg of spoorweg die weliswaar niet in strijd is met het geldende omgevingsplan, maar waarover geen afweging heeft plaatsgevonden bij de totstandkoming van dat plan. Het is van toepassing voor de aanleg of het wijzigen van een weg of spoorweg waarvoor geen geluidproductieplafond vastgesteld is of moet worden. Het zal hier met name gaan om gemeentelijke en waterschapswegen en lokale spoorwegen.

Art. 22.267 (nummering aanvullingsbesluit) Binnenplanse vergunning geluid weg of spoorweg

In lid 1 is opgenomen dat het verboden is om zonder vergunning een weg of spoorweg aan te leggen of te wijzigen als binnen het aandachtsgebied een geluidgevoelig gebouw is toegelaten.

In lid 2 zijn enkele uitzonderingen gemaakt, zoals wanneer een maximum snelheid van 30 km/uur geldt.

Het ongewijzigd overnemen van dit artikel kan ertoe leiden dat bij de 5-jaarlijkse monitoring op grond van de basisgeluidemissie blijkt dat de geluidbelasting bij een geluidgevoelig gebouw te hoog is en het noodzakelijk maakt om maatregelen te overwegen.

Art. 22.268 (nummering aanvullingsbesluit) Aandachtsgebied

In de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder zijn geluidzones langs wegen en spoorwegen bepaald. Deze worden ongewijzigd overgenomen in de bruidsschat.

Art. 22.269 (nummering aanvullingsbesluit) Aanvraagvereiste binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit geluid weg of spoorweg

In dit artikel is, naast de verplichting tot het uitvoeren van een akoestisch onderzoek, ook de beoordeling van eventuele maatregelen gekoppeld aan de in het Bkl opgenomen standaardwaarden voor een weg (53 L_{den}) en voor een spoorweg (55 L_{den}) opgenomen.

Art. 22.270 (nummering aanvullingsbesluit) Beoordelingsregel aanvraag binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit geluid weg of spoorweg

Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend als de activiteit niet leidt tot een overschrijding van de grenswaarde 70 L_{den} .

Deze grenswaarde is gelijk aan de grenswaarde voor een weg en een spoorweg zoals opgenomen in het Bkl.

De in de art. 22.269 en 22.270 opgenomen standaardwaarden en grenswaarde zijn al afgestemd op de in het Bkl opgenomen standaardwaarde en grenswaarde voor weg en spoorweg.

6.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Bkl

Het Bkl bevat geen verplichte geluidnormen voor geluidbelasting op de gevel van en in geluidgevoelige gebouwen of locaties. Het omgevingsplan moet erin voorzien dat het geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw aanvaardbaar is. Indien wordt voldaan aan de standaardwaarden, wordt voldaan aan de aanvaardbaarheidseis. Afwijken van de standaardwaarden kan, mits gemotiveerd. Uitzondering is het geluidniveau in geluidgevoelige gebouwen; dat is een grenswaarde waar niet van afgeweken kan worden.

In een omgevingsplan kunnen gebiedsgericht geluidnormen opgenomen worden, bijvoorbeeld afhankelijk van de functie van een gebied.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de bruidsschat niet overgenomen wordt in het nieuwe deel, dan gelden er geen geluidnormen voor activiteiten meer totdat deze in een omgevingsplan (lees: het nieuwe deel) opgenomen zijn.

Dit zou dan gelden voor alle soorten geluid afkomstig van bedrijven, horeca, evenementen etc.

Het moge duidelijk zijn dat het niet overnemen van de bruidsschatregels over geluid in de praktijk een theoretische optie is; het is onwenselijk geen geluidsregels op te nemen in een omgevingsplan. Waarschijnlijk voldoet het omgevingsplan door dit na te laten simpelweg niet aan de (minimum-) vereisten uit de Omgevingswet.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels

Het overnemen van de regels van de bruidsschat geeft duidelijkheid in de geluidnormen die gelden voor activiteiten in de vorm van een continuering van de huidige regels. Dit geeft gemeenten meer tijd om goed na te denken over op te nemen geluidnormen, al dan niet gebiedsgericht.

Bij overnemen van de bruidsschatregels wordt nog geen aandacht geschonken aan gebiedsgerichte kwaliteit.

Het overnemen van de bruidsschat kan er toe leiden dat impliciet veel geluidruimte wordt 'weggegeven', waardoor mogelijk de vrije functie-indeling belemmerd wordt. Ook wordt niet al het geluid meegenomen onder de bruidsschat, bijvoorbeeld het geluid van mobiele installaties is bij agrarische bedrijven in de bruidsschat uitgezonderd, terwijl dit in het Bkl wel meegenomen wordt bij toetsing aan de geluidnormen. Dit kan ertoe leiden dat bij het overgaan van de bruidsschatregels naar het definitieve omgevingsplan, meer activiteiten moeten gaan voldoen aan de geluidregels van het Bkl.

6.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/ maatwerk?

De bestuurlijke afwegingsruimte/maatwerk wordt voor gemeenten groter, doordat geluidnormen in het omgevingsplan vastgelegd moeten worden. Er kunnen meer gebiedsgerichte geluidregels (maatwerk) vastgelegd worden.

7 Trillingen

7.1 Hoe is het nu geregeld?

In Afdeling 2.9, art. 2.23 van het Activiteitenbesluit milieubeheer staan de maximale trillingssterkten die veroorzaakt mogen worden in geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten door degene die een inrichting type A of een inrichting type B drijft. In het artikel wordt verwezen naar waarden in tabel 2 van de Meet- en beoordelingsrichtlijn deel B, “Hinder voor personen in gebouwen” van de Stichting Bouwresearch Rotterdam. De maximale trillingssterkten gelden niet voor geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten gelegen op een gezonde industrieterrein.

De regels in het Activiteitenbesluit gelden voor continue trillingen. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift zowel hogere als lagere trillingssterkten toelaten.

De trillingssterkten mogen niet lager zijn dan de streefwaarden voor de gebouwfunctie ‘wonen’ in de beoordelingsrichtlijn.

7.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De Omgevingswet bevat geen direct werkende regels voor de bescherming van trillinggevoelige gebouwen tegen trillingen van bedrijven. De regels hiervoor moeten worden opgenomen in het omgevingsplan. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna, Bkl) staan instructieregels hiervoor.

7.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

§ 22.3.5 (art. 22.83 tot en met 22.89) van de bruidsschat bevat artikelen over trillingen. Net als in de huidige situatie geldt ook in de bruidsschat dat trillinggevoelige gebouwen op gezonde industrieterreinen zijn uitgezonderd. Ook tijdelijke bouwwerken zijn uitgezonderd van de maximale trillingssterkten. Er is sprake van een eerbiedigende werking van eerder verleende omgevingsvergunningen op dit onderdeel.

Tabel 22.3.9 van de bruidsschat bevat de maximale waarden voor continue trillingen in trillinggevoelige ruimten. Deze komen overeen met de waarden voor de activiteit ‘wonen’ in Tabel 2 van de Meet- en beoordelingsrichtlijn deel B waarnaar het Activiteitenbesluit nu verwijst.

7.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

De regels voor trillingen die veroorzaakt worden door milieubelastende activiteiten, moeten in het omgevingsplan opgenomen worden. In § 5.1.4.4 van het Bkl staan instructieregels voor het toelaten van activiteiten die trillingen veroorzaken in het omgevingsplan. In artikel 5.80 en 5.81 van het Bkl is aangegeven wat verstaan wordt onder trillinggevoelige gebouwen (onder meer woonfuncties en onderwijsfuncties) en trillinggevoelige ruimten (verblijfsruimten in een trillinggevoelig gebouw).

In het Bkl is ook de tabel met maximale waarden voor continue trillingen opgenomen. Ook bevat het Bkl een artikel met standaardwaarden voor herhaald voorkomende trillingen (art. 5.87a).

Zolang het omgevingsplan niet is aangepast aan bovenstaande instructieregels, gelden de artikelen uit de bruidsschat.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Het Bkl bevat instructieregels voor trillingen in het omgevingsplan. Als op een locatie een activiteit wordt toegestaan die trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaakt in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, dan moet het omgevingsplan regels bevatten voor trillingen.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat ongewijzigd worden overgenomen in het nieuwe deel, blijft het beschermingsniveau gelijk aan het huidige beschermingsniveau zoals vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Maar dan zijn er geen regels voor herhaald voorkomende trillingen. Bovendien wordt er dan geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden om lokaal af te wijken van de standaard waarden.

7.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

In het Bkl is aangegeven dat in het omgevingsplan afgeweken mag worden van de standaardwaarden als sprake is van activiteiten op een bedrijventerrein. Deze hogere waarden mogen de grenswaarde (zijnde de standaardwaarde vermenigvuldigd met de factor 1.8) niet overschrijden. Ook in geval van zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen kan een omgevingsplan hogere waarden bevatten (art. 5.89 van het Bkl). Dan geldt de grenswaarde niet.

De instructieregels gelden niet voor trillingen die veroorzaakt worden door de activiteiten 'wonen' of 'doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen'. Het bevoegd gezag mag dus in die gevallen zelf bepalen of hier maximale trillingssterkten aan worden verbonden.

8 Geur

8.1 Hoe is het nu geregeld?

Het aspect geurhinder is geregeld in het Activiteitenbesluit, de Wet geurhinder en veehouderij en soms in een gemeentelijke verordening.

Industrie

De beoordeling van geurhinder door de industrie wordt uitgevoerd volgens de hindersystematiek uit de voormalige Nederlandse emissierichtlijnen lucht (NeR). Deze richtlijn is nu ondergebracht in het Activiteitenbesluit. Het algemene uitgangspunt is het voorkomen van geurhinder. Is dit niet mogelijk, dan moet het bedrijf de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau beperken. Dit is ook het beleidsuitgangspunt van de brief van de minister uit 1995. De afweging over het aanvaardbaar geurhinderniveau vindt plaats op basis van lokaal geurhinderbeleid (waaronder het Provinciale geurhinderbeleid) en landelijk geldende richtlijnen.

Rioolwaterzuiveringsinstallaties

Voor geurhinder van rioolwaterzuiveringsinstallaties zijn normen vastgelegd in het Activiteitenbesluit.

Agrarische bedrijven

Het agrarisch geurhinderbeleid is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij en in het Activiteitenbesluit. Hierin is een landelijk geldend toetsingskader vastgelegd. Gemeenten hebben de mogelijkheid om in een geurverordening lokaal agrarisch geurbeleid vast te stellen.

8.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Onder de Omgevingswet worden de hinderaspecten, waaronder geur, lokaal geregeld. De gemeente regelt dit in het omgevingsplan. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna, Bkl) zijn instructieregels opgenomen voor het aspect geur.

Het omgevingsplan moet erin voorzien dat de geur door een activiteit op een geurgevoelig gebouw aanvaardbaar is. In het Bkl is alleen voor rioolwaterzuiveringsinstallaties, het houden van landbouwhuisdieren en verschillende agrarische activiteiten een toetsingskader opgenomen. Voor alle andere activiteiten die geurhinder kunnen veroorzaken kan de gemeente regels in het omgevingsplan opnemen (zoals industriële activiteiten, horecabedrijven, maneges, etc.).

De definitie van het te beschermen object verandert. Volgens de instructieregels in het Bkl zijn minder gebouwen geurgevoelig dan onder het Activiteitenbesluit. De gemeente kan in het omgevingsplan ook andere gebouwen of locaties aanwijzen. De instructieregels zijn niet van toepassing op geurgevoelige gebouwen die een functionele binding hebben met een bedrijfsmatige activiteit (bijvoorbeeld bedrijfswoningen). Verder vervalt het begrip 'bebouwde kom' in de geurregelgeving. In het omgevingsplan moet een bebouwingscontour geur, waarbinnen een hoger beschermingsniveau geldt, worden opgenomen. Daarnaast stelt het Bkl voor veehouderijen en rioolwaterzuiveringsinstallaties specifieke regels.

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn voor een gering aantal milieubelastende activiteiten regels opgenomen om geurhinder te voorkomen of te beperken (zoals grafische processen en metaalbewerking).

In de bruidsschat zijn regels opgenomen met betrekking tot geur ten gevolge van agrarische activiteiten, zuiveringsinstallaties, voedselbereiding, slachten en bewerken van dieren en vis.

De geurregels uit artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit komen niet terug in het Bkl. De verplichting om geurhinder te beperken valt onder de verplichting om conform de specifieke zorgplicht nadelige gevolgen van milieubelastende activiteiten zo veel mogelijk te beperken.

8.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De onderwerpen die in de bruidsschat met betrekking tot geurhinder zijn opgenomen, worden in § 22.3.6 van de bruidsschat opgesomd. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Geur houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's voor het berijden in een dierenverblijf (§ 22.3.6.2).
- Geur door het houden van fokteven van nertsen (§ 22.3.6.3): geldig tot 1 januari 2024.
- Geur door andere agrarische activiteiten (§ 22.3.6.4).
- Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken (§ 22.3.6.5).
- Niet-industriële voedselbereiding (art. 22.199).
- Voedingsmiddelenindustrie (art. 22.201).
- Slachten van dieren en bewerken van dierlijke bijproducten of uitsnijden van vlees, vis of organen (art. 22.205).
- Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage (art. 22.226).
- Opslaan van vaste mest (art. 22.245).
- Omgevingsvergunning verwerken polyesterhars (art. 22.259 lid 3).

Andere regels die van belang zijn voor geur:

- Toepassingsbereik (art. 22.90 en 22.91).
- Waar waarden en afstanden gelden: (art. 22.92).
- Functionele binding en voormalige functionele binding (art. 22.93 en 22.94).
- Begripsbepalingen (bijlage 1 bij art. 1.1).

Korte toelichting op een aantal activiteiten

Landbouwhuisdieren

- Door definitiewijziging vallen paarden en pony's voor berijden hier niet meer onder. Dit moet apart geregeld worden. Is opgenomen in de bruidsschat
- Verordeningen geurhinder en veehouderij maken (indien vastgesteld) deel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan

Niet-industriële voedselbereiding

- Eisen aan afzuiging van dampen en gassen ten gevolge van voedselbereiding (hoogte afvoer, vetvangend filter).
- Ontgeuringsinstallatie.

Voedingsmiddelenindustrie

- Beginnen/uitbreiden capaciteit alleen toegestaan als nieuwe geurhinder wordt voorkomen.

Slachten en bewerken vlees, vis

- Opslag mest, afzuiging dampen en gassen (hoogte), ontgeuringsinstallatie

Parkeergelegenheid in parkeergarage (art. 22.226)

- Eisen aan de situering van uitblaasopeningen.

Opslaan van vaste mest (art. 22.245)

- In een afgesloten voorziening of
- Afstandsnorm geurgevoelig object

Art. 22.245 is niet van toepassing op opslaan van vaste mest, afkomstig van landbouwhuisdieren of van paarden die gehouden worden in verband met het berijden: hiervoor geldt artikel 22.114.

Verwerken polyesterhars

- Omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als geurhinder wordt voorkomen of tot aanvaardbaar niveau wordt beperkt.

Begripsbepalingen

- In de bruidsschat wordt de 'oude' definitie voor geurgevoelig object gebruikt.

8.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Bkl geeft in § 5.1.4.6 instructieregels voor geur in het omgevingsplan voor de evenwichtige toedeling van functies:

- § 5.1.4.6.1 Algemene bepalingen
- § 5.1.4.6.2 Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken
- § 5.1.4.6.3 Geur door het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf
- § 5.1.4.6.4 Geur door andere agrarische activiteiten

In de algemene bepaling worden definities gegeven en waar en wanneer de voorschriften voor beperking van geurhinder gelden. Voor rioolwaterzuiveringen en agrarische bedrijven worden in het Bkl grenswaarden en afstandseisen met betrekking tot geurhinder gegeven. Voor deze activiteiten moet de gemeente geurregels opnemen in het omgevingsplan.

Voor alle andere (geuremitterende) activiteiten, waaronder horeca en de industrie stelt het Rijk geen regels. De gemeente bepaalt zelf of en welke regels ze hiervoor opneemt in het omgevingsplan.

Wel geldt hierbij de voorwaarde dat de gemeente moet zorgen voor een aanvaardbaar geurhinderniveau cf. de specifieke zorgplicht.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Of het niet overnemen van regels voor de beperking van geurhinder gevolgen heeft, hangt af van de mogelijkheden die het omgevingsplan biedt voor het toestaan van geurrelevante activiteiten.

In gebieden waar geen veehouderijen zijn toegelaten, hoeven de regels ten aanzien van geur voor het houden van landbouwhuisdieren niet te worden opgenomen. Ditzelfde geldt met betrekking tot een rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Als er op grond van het omgevingsplan wel agrarische of andere geurrelevante activiteiten zijn toegelaten, dan is de gemeente verplicht om hiervoor geurregels in het omgevingsplan op te nemen. Voor alle andere geur veroorzakende activiteiten kan de gemeente zelf kiezen welke geurregels ze in het omgevingsplan stelt.

Met de regels in het omgevingsplan moet het basisbeschermingsniveau 'een aanvaardbaar hinderniveau' worden gegarandeerd bij geurgevoelige gebouwen. Voor de activiteiten waarvoor het Bkl geen instructieregels geeft, zoals industriële activiteiten, horecabedrijven en maneges, is het niet verplicht, maar wel wenselijk om regels in het omgevingsplan op te nemen.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Als de gemeente besluit de regels van de bruidsschat volledig over te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, dan is de kans groot dat er meer regels dan noodzakelijk worden vastgelegd.

Aan de andere kant: voor industriële activiteiten ontbreekt in de bruidsschat een normering.

Voor deze activiteiten moet in het omgevingsplan een aanvaardbaar hinderniveau worden vastgelegd.

8.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/ maatwerk?

Onder de Omgevingswet is er bestuurlijke afwegingsruimte voor geurhinder.

Wel is de gemeente verplicht om te zorgen voor een aanvaardbaar geurhinderniveau. Bij het bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau wordt een bestuurlijke afweging gemaakt. Voor rioolwaterzuiveringen en agrarische activiteiten geeft het Bkl grenswaarden. Voor deze activiteiten kunnen in het omgevingsplan lagere waarden dan de grenswaarden worden opgenomen.

Bij zwaarwegende economische of andere maatschappelijke belangen kan een hogere waarde worden opgenomen in het omgevingsplan.

Gemeenten kunnen aanvullend op de aangewezen geurgevoelige objecten zelf ook geurgevoelige gebouwen en locaties aanwijzen in hun omgevingsplan mits er hoofdzakelijk sprake is van verblijf van mensen.

9 Bodem in Afdeling 22.3 Milieubelastende activiteiten

9.1 Hoe is het nu geregeld?

In Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit staan voor inrichtingen de verplichtingen die als doel hebben om de bodem te beschermen. Wanneer een bodembedreigende activiteit wordt verricht dienen bodembeschermende voorzieningen en maatregelen te worden getroffen. Het doel van de bodembeschermende maatregelen en voorzieningen is om te zorgen voor een verwaarloosbaar bodemrisico.

Ook in het artikel over de zorgplicht wordt het voorkomen of beperken van bodemverontreiniging genoemd (art. 2.1 lid 2). Er is een verbod op lozing van afvalwater in de bodem (art. 2.2). Verder staan in het Activiteitenbesluit bij de diverse activiteiten concrete regels die als doel hebben om de bodem te beschermen, dan wel de verplichting opleggen om te zorgen voor een verwaarloosbaar bodemrisico. De verplichtingen gelden in principe voor inrichtingen type A, B en C. In Afdeling 3.2.8 staan de regels voor het in werking hebben van een gesloten bodemenergiesysteem. Hiervan moet tijdig melding worden gedaan (Afdeling 1.2). Het Activiteitenbesluit verwijst in veel bepalingen die zien op bescherming van de bodem, naar de Activiteitenregeling milieubeheer.

Verder staan er in het 'Besluit lozen buiten inrichtingen' verplichtingen die gelden voor de bodem in relatie tot het lozen van grondwater bij sanering, ontwatering of het in werking hebben van gesloten bodemenergiesystemen.

9.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Het begrip inrichting uit de Wet milieubeheer verdwijnt. De bodem beschermende voorzieningen en maatregelen zijn dan niet meer gekoppeld aan een inrichting, maar aan milieubelastende activiteiten. Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) beoogt de kwaliteit van de bodem te beschermen en te verbeteren. In het Bal staat een specifieke zorgplicht voor de bodem (art. 2.11). Het Bal stelt regels voor bodembeschermende voorzieningen (§ 5.4.2) en voor het eindonderzoek bodem (§ 5.2.1). Per milieubelastende activiteit staat voorgeschreven of er bodembeschermende voorzieningen en/of een eindonderzoek bodem dient plaats te vinden.

9.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Ten aanzien van de voor de bodem meest risicovolle activiteiten zijn de bodemverplichtingen opgenomen in het Bal. Bijvoorbeeld voor autogarages en tankstations. Voor deze activiteiten zijn soms ook regels opgenomen in de bruidsschat, zie hieronder. In de bruidsschat zijn in ieder geval de regels opgenomen die nu in de Activiteitenregeling milieubeheer staan.

In de bruidsschat staan per milieubelastende activiteit verplichtingen met betrekking tot de bodem. De verplichtingen hebben met name betrekking op het hebben van een vloeistofdichte bodemvoorziening, het treffen van een bodem beschermende voorziening en het uitvoeren van een eindonderzoek bodem bij het beëindigen van een activiteit. De activiteiten waarvoor verplichtingen ter bescherming van de bodem zijn opgenomen zijn:

- Wassen van motorvoertuigen (§ 22.3.14)
- Slachten van dieren en bewerken van dierlijke bijproducten of uitsnijden van vlees, vis of organen (§ 22.3.17)
- In werking hebben van een acculader (§ 22.3.19)
- Traditioneel schieten (§ 22.3.21)
- Opslaan van vaste mest (§ 22.3.23)
- Opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen (§ 22.3.24)
- Het fokken, houden of trainen van landbouwhuisdieren, andere zoogdieren of vogels (§ 22.3.25).

Voor het installeren van een gesloten bodemenergiesysteem is op grond van art. 22.260 van de bruidsschat een omgevingsvergunning nodig. Aangezien de bruidsschat straks onderdeel is van het omgevingsplan, zal dit dus een omgevingsplanvergunning zijn.

Ook staat er in de bruidsschat een paragraaf over afvalwaterbeheer (§ 22.3.8). Hierin staan regels voor het lozen van grondwater, afkomstig van onder andere een bodemsanering of grondwatersanering. Deze regels staan nu in het Besluit lozen buiten inrichtingen.

9.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

De gemeente kan per activiteit waarvoor regels in de bruidsschat zijn opgenomen (zie hierboven) bekijken of zij deze regels wil overnemen. Om dit te bepalen is het nodig om te bezien of de regels van de bruidsschat iets toevoegen aan de regels van het Bal.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de bruidsschat (op onderdelen) niet wordt overgenomen, maar komt te vervallen, dan gelden alleen de regels van het Bal. De regels van het Bal zien ook op bescherming van de bodem.

Op onderdelen is het mogelijk dat de bepalingen van de bruidsschat niets toevoegen aan de bepalingen van het Bal (zie onderstaand voorbeeld), zodat het niet overnemen van (onderdelen van) de bruidsschatregels in die gevallen geen gevolgen heeft voor de bescherming van de bodem.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat volledig worden overgenomen in het nieuwe deel, dan blijft het beschermingsniveau in ieder geval gelijk aan het huidige beschermingsniveau zoals vastgelegd in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer. Maar zoals uit onderstaand voorbeeld blijkt, zijn er op onderdelen overlappingen tussen het Bal en de bruidsschat. Het is dus zinvol om na te gaan waar deze overlappingen aanwezig zijn en te bezien of delen van de bruidsschat om die reden geschrapt kunnen worden.

9.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

Zoals gezegd zou je per activiteit moeten bekijken of dat de regels van het Bal voor voldoende bescherming van de bodem zorgen, of dat deze bescherming aangevuld moet worden in het omgevingsplan. Zie hieronder als voorbeeld de milieubelastende activiteit ‘wassen van motorvoertuigen’, waarbij, ter vergelijking, de inhoud van de bepalingen voor bodem uit het Activiteitenbesluit, de Activiteitenregeling, het Bal en de bruidsschat zijn weergegeven.

Voorbeeld milieubelastende activiteit ‘wassen van motorvoertuigen’

In het Activiteitenbesluit staat:

Bij het in een inrichting uitwendig wassen van motorvoertuigen [...] wordt ten behoeve van het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico voldaan aan de bij ministeriele regeling gestelde eisen (art. 3.23b lid 1).

In de Activiteitenregeling staat:

Ten behoeve van het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico als bedoeld in art. 3.23b lid 1 van het besluit, vindt het uitwendig wassen van motorvoertuigen [...] plaats boven een vloeistofdichte vloer of verharding. De bij het wassen vrijkomende vloeistoffen lopen niet over de rand van de vloeistofdichte vloer of verharding (art. 3.27 lid 1). In afwijking van lid 1 is het toegestaan motorvoertuigen [...] te wassen in of op een mobiele wasinstallatie die zodanig is uitgevoerd dat vloeistoffen niet in de bodem kunnen geraken, met dien verstande dat een mobiele wasinstallatie niet langer dan zes maanden aaneengesloten op eenzelfde locatie is geplaatst (art. 3.27 lid 2).

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staat:

§ 4.44 “Wasstraat of wasplaats” is van toepassing op het wassen van gemotoriseerde motorvoertuigen [...] (art. 4.554 lid 1). Bij het verrichten van de activiteit “Wasstraat of wasplaats” moet worden voldaan aan de regels over het eindonderzoek bodem, bedoeld in § 5.2.1 en de regels voor bodem beschermende voorzieningen, bedoeld in § 5.4.2.

Over de bodem beschermende voorziening staat in het Bal dat er met het oog op het voorkomen van verontreiniging van de bodem met oliën, vetten en koelvloeistof wordt gewassen boven een vloeistofdichte bodemvoorziening en dat het deel van het vuilwaterriool dat op een vloeistofdichte bodemvoorziening is aangesloten vloeistofdicht is vanaf de aansluiting tot aan de slibvangput en olieafscheider (art. 4.557).

In de Bruidsschat staat:

Met het oog op het voorkomen van verontreiniging van de bodem met oliën, vetten en koelvloeistof wordt gewassen boven een vloeistofdichte bodemvoorziening (art. 22.193 lid 1). Motorvoertuigen kunnen ook worden gewassen op een mobiele wasinstallatie die zodanig is uitgevoerd dat vloeistoffen niet in de bodem kunnen geraken, als die mobiele wasinstallatie niet langer dan zes maanden aaneengesloten op eenzelfde locatie is geplaatst (art. 22.193 lid 2).

Conclusie met betrekking tot ‘wassen van motorvoertuigen’

Het eerste deel van de tekst in de bruidsschat (over een vloeistofdichte bodemvoorziening) staat ook in het Bal, dus zou in de bruidsschat/ omgevingsplan overbodig zijn. Het tweede deel van de tekst in de bruidsschat is afkomstig uit de Activiteitenregeling en gaat over een mobiele wasstraat. Hierover staat niets in het Bal, dus dit voegt iets toe ten opzichte van het Bal. Het bestuur kan kiezen of het de tekst van de bruidsschat wil behouden of schrappen of wijzigen.

10 Bodembeheer en bouwen op verontreinigde bodem

10.1 Hoe is het nu geregeld?

Het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem is grotendeels centraal (landelijk) geregeld.

De regels zijn opgenomen in de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), de Woningwet en de gemeentelijke bouwverordening. De gemeente is in deze gevallen bevoegd gezag.

De Wet bodembescherming (Wbb) stelt landelijk regels om de bodem te beschermen. De wet heeft alleen betrekking op landbodem, waarbij het grondwater onderdeel van de bodem is. Daarnaast wordt de sanering van verontreinigde bodem en grondwater geregeld, de Wbb bevat voorwaarden die (kunnen) worden verbonden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. In principe is de provincie het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wbb. Daarnaast is een aantal gemeenten aangewezen als bevoegd gezag gemeenten Wbb en daarmee gelijkgesteld met een provincie.

10.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met de komst van de Omgevingswet worden de Wabo en de Wbb ingetrokken. Deze wetten gaan geheel op in de Omgevingswet. De Woningwet gaat deels op in de Omgevingswet, dit geldt in ieder geval voor het deel waarin het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem is geregeld.

De geldende bouwverordeningen vervallen en gaan op in het omgevingsplan.

Regels met betrekking tot bodembeheer en bouwen op verontreinigde bodem worden grotendeels centraal geregeld en opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna, Bal) en Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna, Bkl). Een aantal activiteiten is geregeld in de bruidsschat.

Primair is de gemeente verantwoordelijk voor de zorg van de fysieke leefomgeving en daarmee ook voor het beheer van historische bodemverontreinigingen. De verantwoordelijkheid voor een goede grondwaterkwaliteit berust (zoals dat nu geldt onder de Wbb) bij de provincie en daar waar vanuit historische verontreinigingen de grondwaterkwaliteit negatief wordt beïnvloed, zal met de gemeente moeten worden afgestemd over de te treffen maatregelen. Voor de zogenoemde bevoegd gezag gemeenten Wbb is voor het grondwater dus sprake van een verschuiving van taken naar de provincie. De provincie moet in de omgevingsverordening regels opnemen voor het beschermen van de kwaliteit van het grondwater.

In deze handreiking wordt alleen ingegaan op de activiteiten die betrekking hebben op grond en waarvoor de taak onder de Omgevingswet bij de gemeente ligt.

10.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de Bruidsschat?

Toelichting op de artikelen uit de bruidsschat:

§ 22.2.7.2: Deze paragraaf regelt dat het verboden is om zonder vergunning een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken. Er zijn aanvullende regels opgenomen, waaraan een aanvraag om een binnenplanse omgevingsplanactiviteit wordt getoetst. Als de bodemkwaliteit de waarde voor de toelaatbare kwaliteit overschrijdt, is bouwen alleen mogelijk na het uitvoeren van sanerende of andere beschermende maatregelen, mits die technisch mogelijk zijn (art. 22.30 t/m 22.31 bruidsschat). Saneringsmaatregelen worden uitgevoerd in overeenstemming met de milieubelastende activiteit saneren van de bodem, zoals opgenomen in het Bal.

§ 22.3.7.1: Deze paragraaf geeft invulling aan de instructieregel die het Rijk in het Bkl heeft opgenomen en verplicht de eigenaar, erfpachter of gebruiker van een locatie tot het treffen van maatregelen gericht op instandhouding, onderhoud of vervanging van een aangebrachte afdeklaag of tijdelijke maatregelen ter voorkoming van blootstelling bij een toevalsvondst.

§ 22.3.7.2: Bij kleinschalig grondverzet, zoals hovenierswerk, graafwerkzaamheden voor het planten van bomen of het plaatsen van ondergrondse containers en straatmeubilair of het realiseren van een huisaansluiting bij kabels en leidingen, zijn de negatieve effecten meestal beperkt. De grens voor kleinschalig grondverzet wordt gelegd op 25 m³. Dit betekent dat er in het Bal geen regels gesteld worden aan graafwerkzaamheden met een aaneengesloten grondverzet kleiner dan 25 m³, ongeacht de kwaliteit van de bodem. Via deze bruidsschatregel worden bij inwerkingtreding van de Omgevingswet automatisch regels toegevoegd aan het omgevingsplan voor grondverzet kleiner dan 25 m³ en waarvoor onder de Wbb wel regels golden. Deze bruidsschatregels gelden alleen voor locaties waarbij via eerdere besluitvorming is vastgesteld dat de interventiewaarde bodemkwaliteit is overschreden.

§ 22.3.7.2: Deze paragraaf is van toepassing op een activiteit op een locatie waarvoor voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet onder de Wbb een beschikking ernst, geen spoed is vastgesteld. Degene die op deze locatie een activiteit verricht moet maatregelen nemen om verdere verontreiniging van de bodem te voorkomen of te beperken of de verontreiniging ongedaan maken.

10.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

Voor het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond zijn in Afdeling 5.1 van het Bkl instructieregels opgenomen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In § 5.1.4 staan de specifieke regels ter bescherming van de gezondheid en van het milieu. Hierin is de definitie van een bodemgevoelig gebouw opgenomen, evenals de verplichting tot het vaststellen van waarden voor een toelaatbare kwaliteit bodem en de maatregelen die moeten worden genomen bij een overschrijding van deze waarden.

In de bruidsschatregel is een invulling aan de instructieregels gegeven, die voortborduren op de regels uit de bestaande regelgeving. De gemeente kan de regels op een aantal punten aanpassen, zo kan onder andere voor de toelaatbare kwaliteit bodem voor een andere waarde worden gekozen dan de huidige interventiewaarde of kunnen locaties worden aangewezen waarvoor de verplichting om een bodemonderzoek bij de bouw aanvraag in te dienen niet

geldt, omdat overschrijding van de toelaatbare kwaliteit bodem redelijkerwijs is uit te sluiten.

Voor het beheer van historische bodemverontreinigingen zijn in Afdeling 3.2 van het Bal milieubelastende activiteiten aangewezen, die een voortzetting en deels een vereenvoudiging zijn van de praktijk onder de Wbb, waarbij de niet-spoed locaties doorgaans worden gesaneerd 'op een natuurlijk moment', dat wil zeggen bij een ontwikkeling (zoals bouwen).

Nazorg

In § 5.1.4 van het Bkl is een instructieregel opgenomen die de gemeente verplicht regels te stellen voor het in stand houden van afdeklagen en andere beschermende voorzieningen. De bruidsschatregels voor nazorg geven invulling aan deze verplichting met bepalingen die zijn afgeleid van de overeenkomstige bepalingen uit het huidige Besluit Uniforme Saneringen (BUS). Deze bruidsschatregel kan worden aangepast, maar niet helemaal worden geschrapt. Er moet worden voldaan aan de instructieregel.

Kleinschalig grondverzet

De regels in de bruidsschat zorgen voor een voortzetting van de regels die nu onder de Wbb gelden. Als deze paragraaf ongewijzigd wordt gelaten, betekent dit dat de regels gelden voor locaties die onder de Wbb zijn beschikt als ernstig, niet spoed en voor locaties of gebieden waar de bodem diffuus is verontreinigd tot boven de interventiewaarde zoals dat blijkt uit een bodemkwaliteitskaart. Gemeenten kunnen deze bruidsschatregels op meerdere punten aanpassen of schrappen. Zo kan de gemeente de regels onder andere voor meer of minder locaties of gebieden laten gelden of kunnen andere regels worden gesteld ten aanzien van benodigde milieukundige begeleiding, invulling van de informatieplicht of tijdelijke opslag.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Voor het tegengaan van bouwen op verontreinigde grond of nazorg kunnen de bruidsschatregels niet volledig geschrapt worden uit het nieuwe deel van het omgevingsplan, omdat wel moet worden voldaan aan de instructieregels uit het Bkl. Wanneer de bruidsschatregels aangepast worden, kunnen de regels compacter worden en meer op maat voor de gemeente.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Inhoudelijk zijn de regels in de bruidsschat in grote lijnen een voortzetting van de regels die nu onder de Wbb of Wabo/Woningwet gelden en zal overname in het nieuwe deel van het omgevingsplan nauwelijks gevolgen hebben. Afhankelijk van de specifieke bodemverontreinigingssituatie van een gemeente kan het wel wenselijk zijn de regels op onderdelen aan te passen.

De regels voor kleinschalig grondverzet of voor historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico zouden volledig geschrapt kunnen worden, bijvoorbeeld omdat deze regels gezien de specifieke bodemverontreinigingssituatie van een gemeente geen meerwaarde hebben.

10.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

Voor alle onderwerpen is er ruimte voor bestuurlijke afweging, zolang wordt voldaan aan de instructieregels. De regels kunnen worden afgestemd op de lokale bodemverontreinigingssituatie en op de ambitie van de gemeente.

11 Lozen

11.1 Hoe is het nu geregeld?

Lozingen van afvalwater zijn in principe centraal (landelijk) geregeld. De regels voor de meeste directe en indirecte lozingen staan in drie algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Namelijk het Activiteitenbesluit, het Besluit lozing afvalwater huishoudens en het Besluit lozen buiten inrichtingen. Een belangrijk onderscheid is het verschil tussen directe lozingen (op het oppervlaktewater) en indirecte lozingen (op het gemeentelijk riool). Voor de directe lozingen is het waterschap of Rijkswaterstaat het bevoegd gezag, voor de lozingen op het gemeentelijk riool is de gemeente bevoegd gezag.

Wanneer een lozing van afvalwater niet algemeen is geregeld, is er een lozingsvergunning nodig. Ook als het gaat om een lozing op het riool. Voor een lozing op oppervlaktewater is dat een vergunning in het kader van de Waterwet. Voor andere lozingsroutes heeft een lozer een omgevingsvergunning nodig.

11.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met de komst van de Omgevingswet komen de besluiten Lozen buiten inrichtingen en lozing afvalwater huishoudens te vervallen. Een groot gedeelte van de lozingen is centraal geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna, Bal). Een aantal activiteiten is geregeld in de bruidsschat. De directe lozingen (lozingen op oppervlaktewater) worden geregeld in de waterschapsverordening.

In deze handreiking wordt alleen ingegaan op de indirecte lozingen.

11.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Toelichting voor de belangrijkste paragrafen van de bruidsschat:

§ 22.3.8: Hier worden voornamelijk schone afvalwaterstromen geregeld. Hiervoor geldt de voorkeursvolgorde dat het schone water liefst in het milieu wordt teruggebracht, indien niet mogelijk op een schoonwaterriool en indien niet aanwezig in het vuilwaterriool. Voor bijvoorbeeld het lozen van schoon grondwater (§ 22.3.8.1) worden beperkingen gesteld aan de hoeveelheid water en de duur van de lozing. In het Activiteitenbesluit was specifiek geregeld dat hier met maatwerk van afgeweken kon worden. Nu is algemeen geregeld dat maatwerk mogelijk is. Afhankelijk van het riool (capaciteit) zouden eventueel andere waarden gesteld kunnen worden in het omgevingsplan.

Het lozen van huishoudelijk afvalwater (§ 22.3.8.3) betreft het lozen in de gevallen waar geen riolering aanwezig is. Dit is ook geheel afhankelijk van het riool per gemeente.

Het lozen bij het opslaan van goederen (§ 22.3.8.6) betreft de gevallen waarbij het gaat om inerte goederen. In feite betreft het hier een (maatwerk)aanvulling op de opslag van goederen in §4.104 van het Bal.

In § 22.3.9 t/m § 22.3.11 worden enkele activiteiten genoemd die ook voorkomen in het Bal. In het Bal worden soms uitzonderingen genoemd die een (maatwerk)aanvulling behoeven. Hiervoor staan de regels in de bruidsschat.

§ 22.3.14: het wassen van motorvoertuigen: Voor diverse activiteiten staan de regels hiervoor in het Bal. Indien ze niet volgen uit het Bal en het gaat niet om 'wonen' dan gelden de regels voor het wassen uit deze paragraaf. Het gaat bijvoorbeeld om een vloeistofdichte vloer en olie- en slibafscheider.

§ 22.3.15: Het niet-industrieel bereiden van voedsel: Het gaat hier voornamelijk om de voedselbereiding in de horeca. Hier staan o.a. de regels vermeld voor de vetafscheider en slibvangput om de goede werking van het riool te borgen. Onder het Activiteitenbesluit wordt regelmatig verzocht om maatwerk omdat niet alle horeca-inrichtingen vethoudend afvalwater genereren. Ook hier is maatwerk natuurlijk mogelijk.

§ 22.3.23: Het opslaan van vaste mest: het gaat hier o.a. om het lozen bij de opslag van 3 tot 600 m³ mest voor zover het niet geregeld is in het Bal. Een voorbeeld is de opslag bij een manege.

§ 22.3.25: Indien niet geregeld in het Bal: Ook ander afvalwater (reiniging stallen) bij het fokken van dieren of maneges is geregeld in de bruidsschat.

Vergunningplichten:

In **§ 22.3.26** staan een aantal vergunningplichten die niet meer op Rijksniveau geregeld zijn. Wat betreft de lozingen gaat het dan om:

- Het installeren van een gesloten bodem energiesysteem
- Opslaan dierlijke meststoffen (meer dan 600 m³)
- Vangnetvergunning voor lozen in de bodem of in het schoonwaterriool.
Dit is verboden zonder vergunning, tenzij het op grond van de bruidsschat is toegestaan.

11.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

In Afdeling 3.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan regels voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud van openbare riolering en waterzuivering. Een openbaar riool moet ontworpen zijn op het aanbod van stedelijk afvalwater. Verder moet de gemeente het lekken van rioolwater zoveel mogelijk voorkomen. En overstorten moeten beperkt worden.

De regels in de bruidsschat zijn de bestaande standaard regels. Afhankelijk van de capaciteit en kwaliteit van het riool kan de gemeente de regels aanpassen.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Indien de bruidsschat regels niet overgenomen worden in het nieuwe deel van het omgevingsplan geldt slechts de algemene zorgplicht. Bij handhaving op overtreding van de zorgplicht zal beter gemotiveerd moeten worden.

Ook vervallen dan enkele vergunningplichten.

Wanneer de bruidsschatregels gedeeltelijk overgenomen worden, kunnen de regels compacter worden en meer op maat voor de gemeente.

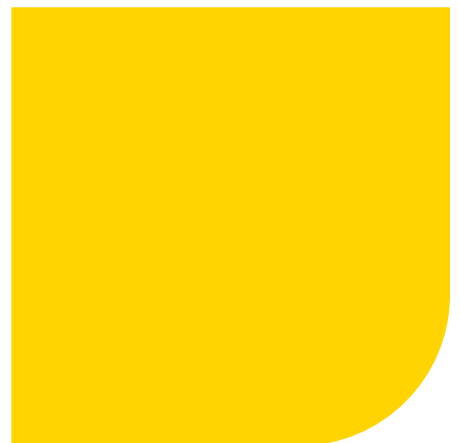
Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Als de gemeente besluit de regels van de bruidsschat volledig over te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, dan is de kans groot dat er meer regels dan noodzakelijk worden vastgelegd. De bruidsschat voorziet bijvoorbeeld in regels voor recreatieve visvijvers of in die gevallen dat er geen riolering in de nabijheid aanwezig is. Niet voor elke gemeente zullen deze regels nodig zijn. Tevens zullen dan onafhankelijk van de capaciteit en kwaliteit van het riool in de hele gemeente dezelfde regels gelden.

Inhoudelijk zijn de regels in de bruidsschat in grote lijnen hetzelfde als nu in het Activiteitenbesluit, en zal overname in het nieuwe deel van het omgevingsplan nauwelijks gevolgen hebben.

11.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

Voor de lozingen op het riool is er veel ruimte voor bestuurlijk afweging. De randvoorwaarde blijft het ontwerp voor het riool uit het Bkl. Verder kunnen regels plaatselijk afgestemd worden op de capaciteit en kwaliteit van het riool. Tevens kan een keuze gemaakt worden voor enkele vergunningplichten.

12 Windturbines

12.1 Hoe is het nu geregeld?

De milieuregels voor windturbines staan in het Activiteitenbesluit milieubeheer (§ 3.2.3) en de Activiteitenregeling milieubeheer. Er bestaat in principe geen vergunningplicht voor de milieukant van windturbines, wel voor de bouw/planologische kant. Wanneer een windturbine deel uitmaakt van een vergunningplichtige inrichting, gelden voor de betreffende windturbine de milieuregels van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Voor een windpark (drie of meer windturbines) kan een 'omgevingsvergunning beperkte milieutoets' nodig zijn.

12.2 Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Onder de Omgevingswet staan de regels voor de milieubelastende activiteit 'het opwekken van elektriciteit met een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m' in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna, Bal) (§ 3.2.4 en § 4.30). In het Bal staan de algemene regels voor windturbines met een rotordiameter groter dan 2 meter. Ook staan er in het Bal regels voor windparken (§7.2.3). Voor een windpark met drie of meer windturbines is een omgevingsvergunning milieu vereist (art. 3.13 Bal). Voor één of twee windturbines is dus geen omgevingsvergunning milieu nodig. Er bestaat dan wel een meldingsplicht (art. 4.427 Bal).

Er zijn windturbines die niet onder het Bal vallen. Dit zijn windturbines met een rotordiameter van 2 meter of kleiner en windturbines die geen elektriciteit opwekken, maar direct een werktuig aandrijven, zoals een gemaal.

In het omgevingsplan kunnen – binnen de begrenzing van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) – (extra) regels voor windturbines worden opgenomen. Dat kunnen windturbines zijn die onder het Bal vallen en windturbines die niet onder het Bal vallen.

In het Bal zijn regels opgenomen met betrekking tot externe veiligheid (§ 4.30). In de bruidsschat zijn regels opgenomen met betrekking tot geluid, slagschaduw en lichtschildering.

12.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Alle regels voor geluid staan in § 22.3.4 van de bruidsschat.

In § 22.3.4.3 bruidsschat zijn voor geluid door windturbines en windparken regels opgenomen. Voor de verplichting tot het verrichten van een geluidonderzoek geldt art. 22.60 lid 1 sub b bruidsschat.

§ 22.3.4.3 Geluid door windturbines en windparken

Met betrekking tot normstelling zijn het Bkl (art. 5.74) en de bruidsschat (art. 22.76) identiek: ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} .

In § 22.3.18 'Opwekken van elektriciteit met een windturbine' zijn verdere regels voor windturbines opgenomen, zoals regels voor:

- Slagschaduw en stilstandvoorziening (art. 22.216 ev)
- Lichtschildering (art. 22.219 ev)

Voor alle bovenstaande regels kunnen op grond van het omgevingsplan maatwerkvoorschriften worden gesteld (art. 22.45 bruidsschat).

12.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

De regels voor windturbines en windparken in het omgevingsplan dienen te voldoen aan de regels van het Bkl. In het Bkl staan op verschillende plaatsen regels:

- Veiligheid (§ 5.1.2.2)
- Geluid door windturbines en windparken (§ 5.1.4.2.3, art. 5.74 en 5.75). In het omgevingsplan kan een lagere waarde worden vastgesteld.
- Slagschaduw van windturbines (§ 5.1.4.4a);
- De vergunningplicht bouwen in omgevingsplan (art. 5.155, derde lid);
- Geluid door windturbines en windparken (art. 8.41)
- Tijdelijke instructieregel geluid windturbines en windparken (artikel 10a (overgangsrecht geluid));
- Landsverdediging en nationale veiligheid (§ 5.1.7.2) Instructieregel over de hoogte van windturbines en het voorkomen van belemmering van radarbeelden.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Indien er mogelijkheden voor windturbines in het omgevingsplan zijn opgenomen, dan hebben burgers en bedrijven zonder de regels van de bruidsschat geen beschermingsmogelijkheden. Bovendien voldoet de gemeente dan niet aan het Bkl. Op grond van het Bkl dient de gemeente in het omgevingsplan dan ook regels op te nemen voor windturbines.

Biedt het omgevingsplan geen mogelijkheden voor windturbines, dan kunnen de bruidsschatregels toch opgenomen worden voor het geval dat bij wijziging van het omgevingsplan windturbines mogelijk worden gemaakt.

Wanneer de gemeente de regels van de bruidsschat aanpast, dan hangt de impact van deze aanpassing uiteraard af van de aard van de aanpassing. De gemeente kan bijvoorbeeld voor geluid door windturbines strengere regels stellen waardoor de burgers beter zijn beschermd, maar waardoor de mogelijkheden voor het plaatsen van een windturbine kleiner worden.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat worden overgenomen blijft het beschermingsniveau gelijk aan het huidige beschermingsniveau zoals vastgelegd in het Activiteitenbesluit.

12.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

Voorbeelden van bestuurlijke afwegingsruimte

Voor slagschaduw geeft het Bkl in artikel 5.89f aan wat aanvaardbaar is. De gemeente kan strengere regels stellen, maar geen minder strenge regels.

Voor geluid door windparken met drie of meer turbines, kan de gemeente alleen strengere regels stellen wanneer er sprake is van cumulatie met het geluid van een andere windturbine of windpark of gelet op de bijzondere aard van het gebied.

13 Omgevingsvergunningen

In § 22.3.26 (Vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels aanvraag omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten) van de bruidsschat staat voor een groot aantal milieubelastende activiteiten vermeld wat de aanvraagvereisten en beoordelingscriteria zijn voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Hieronder worden deze belicht. § 22.3.26 van de bruidsschat is niet van toepassing op een milieubelastende activiteit die als vergunningplichtig is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (art. 22.258 bruidsschat).

13.1 Omgevingsvergunning verwerken polyesterhars

Hoe is het nu geregeld?

In het Besluit omgevingsrecht (Bor), worden in art. 2.2.a activiteiten aangewezen waar een OBM-vergunningplicht (Omgevingsvergunning Beperkte milieutoets) voor geldt. Het verwerken van polyesterhars valt onder een van de aangewezen activiteiten (art. 2.2a lid 5 Bor).

De OBM is niet vereist indien de activiteit deel uitmaakt van een IPPC-installatie. Dan geldt de vergunningplicht.

Voor het verwerken van polyesterhars moet een melding op grond van het Activiteitenbesluit worden gedaan en ook een OBM-vergunning worden aangevraagd. De gemeente beoordeelt of de activiteit niet leidt tot een onaanvaardbaar niveau van geurhinder.

In het Activiteitenbesluit zijn regels opgenomen met betrekking tot het verwerken van polyesterhars (art. 4.31 Activiteitenbesluit).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de OBM-vergunningplicht. Het verwerken van polyesterhars, waarbij meer dan 1 kg organische peroxiden aanwezig zijn, is aangewezen als milieubelastende activiteit (art. 3.134 Bal).

Er geldt een vergunningplicht voor zover het gaat om:

- Het exploiteren van een ippc-installatie voor het behandelen van het oppervlak van metalen of kunststoffen door een elektrolytisch of chemisch procedé, bedoeld in categorie 2.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies (art. 3.135 Bal)
- Het blazen, expanderen of schuimen van kunststof met een blaasmiddel anders dan lucht, kooldioxide of stikstof (art. 3.136 Bal).
- Het exploiteren van een andere milieubelastende installatie voor het behandelen van het oppervlak van kunststof met een elektrolytisch of chemisch procedé of het maken of behandelen van producten op basis van elastomeren (art. 3.137).

In de overige gevallen geldt een meldingsplicht (art. 4.398 Bal).

De regels met betrekking tot het verwerken van polyesterhars zijn opgenomen in § 4.27 van het Bal. Behalve de meldingsplicht (art. 4.398) zijn ook regels opgenomen met betrekking tot de bescherming van de bodem (art. 4.399 en 4.400 Bal). Het voorkomen of beperken van geurhinder is geregeld in art. 4.401 van het Bal.

Bkl

De gemeente kan voor geurhinder decentraal regels opnemen in het omgevingsplan. In het Bkl staan de instructieregels voor het aspect geur.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In art. 22.259 van de bruidsschat is de vergunningplicht voor het verwerken van polyesterhars, waarbij meer dan 1 kg organische peroxiden aanwezig zijn opgenomen.

Dit geldt niet voor milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving aangewezen zijn als vergunningplichtig (art. 22.258 bruidsschat).

Bij de aanvraag moet informatie worden verstrekt van de getroffen maatregelen om de emissie van styreen te beperken. De vergunning wordt alleen verleend als sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau (art. 22.259 bruidsschat).

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

In het Bkl zijn instructieregels opgenomen voor het aspect geur (§ 5.1.4.6 Bkl). In het omgevingsplan wordt rekening gehouden met de geur door activiteiten op geurgevoelig gebouwen. Een omgevingsplan voorziet erin dat de geur door een activiteit op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is.

Voor het verwerken van polyesterhars zijn geen specifieke regels opgenomen in het Bkl.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

In het Bal is een vergunningplicht voor het verwerken van polyesterhars opgenomen voor de aangewezen gevallen. In de bruidsschat is een ruimere vergunningplicht opgenomen dan in het Bal. In het geval de regel niet wordt overgenomen kan het voorkomen dat er sprake is van een activiteit waarvoor geen vergunningplicht geldt terwijl dit gelet op de lokale situatie wel gewenst is. Het vooraf toetsen van het aspect geur is dan niet mogelijk.

Gevolgen aanpassen bruidsschatregels

De mogelijkheid bestaat om ook voor activiteiten met minder dan 1 kg organische peroxiden een vergunningplicht op te nemen.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Indien het artikel wel wordt opgenomen is sprake van een uitgebreidere vergunningplicht dan in Bal is opgenomen. De vraag is of dit nodig is omdat het belangrijkste aspect geur ook met regels in het omgevingsplan voldoende kan worden geregeld.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Er is beperkt ruimte om de vergunningplicht te regelen. Wel is er afwegingsruimte met betrekking tot het aspect geur.

13.2 Omgevingsvergunning installeren gesloten bodemenergiesysteem

Hoe is het nu geregeld?

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) , worden in art. 2.2.a activiteiten aangewezen waar een OBM-vergunningplicht (Omgevingsvergunning Beperkte milieutoets) voor geldt. Het installeren van een gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van 70 kW of meer, dan wel een gesloten bodemenergiesysteem met een bodemzijdig vermogen van minder dan 70 kW dat is gelegen binnen een interferentiegebied valt onder een van de aangewezen activiteiten (art. 2.2a lid 6 Bor).

Een inrichting moet het installeren en in werking hebben van een gesloten bodemenergiesysteem melden. De activiteit valt onder de werking van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling.

Voor het installeren en in werking hebben van een gesloten bodemenergiesysteem buiten een inrichting geldt ook een meldingsplicht. Dit valt onder de werking van het Besluit lozen buiten inrichtingen.

Voor gesloten bodemenergiesystemen met een bodemzijdig vermogen van > 70 kW óf in aangewezen interferentiegebieden is er een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

In § 3.2.6 van het Bal wordt de aanleg en het gebruik van een bodemenergiesysteem aangewezen als milieubelastende activiteit. De OBM-vergunning vervalft.

De vergunningplicht geldt alleen voor de aanleg en het gebruik van een open bodemenergiesysteem.

Het begrip inrichting vervalft. Er is dus geen onderscheid meer tussen gesloten bodemenergiesystemen die onderdeel uitmaken van een inrichting en systemen bij particulieren.

Een gesloten bodemenergiesysteem moet voldoen aan de regels in § 4.111 van het Bal.

Voor het aanleggen van een gesloten bodemenergiesysteem geldt een meldingsplicht (art. 4.1136 Bal). Ook geldt een registratieplicht (art. 4.1138 Bal). Negatieve interferentie tussen het aan te leggen gesloten bodemenergiesysteem en bodemenergiesystemen in de omgeving moet worden voorkomen (art. 4.1139 Bal).

Verder zijn regels opgenomen met betrekking tot de aspecten afvalwater en bodem.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In de bruidsschat is de vergunningplicht opgenomen in art. 22.260 .Ook is aangegeven welke gegevens en bescheiden moeten worden aangeleverd bij de aanvraag om omgevingsvergunning.

Art. 22.260 geldt niet als er sprake is van een milieubelastende activiteit die als vergunningplichtig is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal (art. 22.353).

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

Het Bkl geeft geen instructieregels voor gesloten bodemenergiesystemen.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Indien de vergunningplicht niet wordt overgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan kan er een negatieve interferentie plaatsvinden. Ook is er mogelijk geen gelegenheid om goed af te stemmen met de energietransitie e.d.

Het is van belang om interferentiegebieden of verbodsgebieden aan te wijzen in het omgevingsplan. Dit om een goed gebruik van bodemenergie mogelijk te maken. Het is van belang om de vergunningplicht uit de bruidsschat pas te laten vervallen als de inferentiegebied en afstemming met energietransitie heeft plaatsgevonden en dit goed is opgenomen in het omgevingsplan

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

In het geval de vergunningplicht blijft bestaan verandert er niets. Wel is er mogelijk onnodig sprake van een vergunningplicht. Als de randvoorwaarden goed zijn geregeld in het omgevingsplan is het in stand houden van dit artikel niet nodig.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

De gemeente moet afwegen in welke gebieden bodemenergiesystemen zijn toegelaten en welke niet, of alleen met vergunningplicht om negatieve interferentie tussen bodemenergiesystemen te voorkomen. Het is van belang om hier vooraf goed over na te denken anders bestaat het risico dat dit gevolgen heeft voor de energietransitie en ambities niet kunnen worden gehaald.

13.3 Omgevingsvergunning kweken maden van vliegende insecten

Hoe is het nu geregeld?

In Bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor) onder categorie 8.3 b is het kweken van maden van vliegende insecten als vergunningplichtige activiteit opgenomen.

Ook geldt het Activiteitenbesluit.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

- De activiteit is niet aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal.
- De gemeente kan er zelf voor kiezen of er een vergunningplicht op meldingsplicht wordt opgenomen. Dit is afhankelijk van de lokale situatie.
- Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?
- In de bruidsschat is de vergunningplicht opgenomen in art. 22.261. Ook is aangegeven welke gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

Het Bkl geeft geen instructieregels voor kweken van maden van vliegende insecten.

In het Bkl zijn wel instructieregels opgenomen over het aspect geur.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als het artikel niet wordt overgenomen is er geen sprake van een vergunningplicht voor het kweken van maden en vliegende insecten. Het hangt af van de lokale situatie welke gevolgen dit heeft.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Voor het kweken van maden en vliegende insecten kan met een vergunningplicht vooraf worden getoetst of er sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Vraag is of dit echt meerwaarde heeft ten opzichte van de regels met betrekking tot geur die toch al in het omgevingsplan moeten worden opgenomen

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

De gemeente kan er voor kiezen om de vergunningplicht te laten vervallen of op te nemen.

Ten aanzien van het aspect geur moet de gemeente er in het omgevingsplan voor zorgen dat sprake is van een aanvaardbaar niveau. De vraag is of een vergunningplicht hierbij van toegevoegde waarde is. Dit is afhankelijk van de lokale situatie.

13.4 Omgevingsvergunning opslaan propaan en propeen **Hoe is het nu geregeld**

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) , bijlage I, onderdeel C categorie 2.7 onder d is de vergunningplicht voor het opslaan van propaan of propeen in meer dan twee opslagtanks opgenomen. Voor de opslag in één of twee opslagtanks gelden de regels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer.

Opslagtanks voor gassen die in elkaars onmiddellijke nabijheid staan, kunnen elkaar beïnvloeden bij incidenten. Het risico van twee opslagtanks in elkaars nabijheid is meer dan twee keer zo groot als het risico van de twee opslagtanks apart. De PGS-richtlijnen schrijven om die reden voor dat opslagtanks onderling bepaalde afstanden aan moeten houden, en ook een bepaalde afstand tot de erfgrens aan moeten houden. Bij het toelaten van een opslag van gassen op een locatie in meer dan twee opslagtank moet de veiligheid worden beoordeeld. Dit vergt maatwerk.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Met de komst van de Omgevingswet wordt er voor het vergunningplichtig zijn van de milieubelastende activiteit 'het opslaan van propaan of propeen' geen onderscheidt gemaakt in het aantal tanks.

Het opslaan van propaan of propeen (brandbare gassen) in een opslagtank met een inhoud van meer dan 150 liter is een milieubelastende activiteit (art. 3.21 van het Bal)

Bij het opslaan van meer dan 13 m³ propaan of propeen in een opslagtank is sprake van een vergunningplicht (art. 3.22 Bal).

De vergunningplicht voor het opslaan van propaan of propeen in meer dan twee opslagtanks is niet overgenomen in het Bal.

Wel is de vergunningplicht overgenomen in de Bruidsschat, wat betekent dat de activiteit bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in eerste instantie nog vergunningplichtig is.

Deze vergunningplicht is niet van toepassing als het gaat om het opslaan van meer dan 13 m³ propaan of propeen in een opslagtank. In dat geval geldt de vergunningplicht op grond van art. 3.22 van het Bal.

In § 4.91 van het Bal zijn de regels opgenomen met betrekking tot de opslag van propaan of propeen in opslagtanks in het geval geen sprake is van een vergunningplichtige activiteit. Ook is een uitgebreide meldingsplicht opgenomen (art. 4.897 van het Bal). Regels over afstanden in verband met het waarborgen van de veiligheid zijn opgenomen in art. 4.899 van het Bal.

Bkl

In § 5.1.2.2 van het Bkl is aangegeven dat voor het opslaan van propaan of propeen naast een plaatsgebonden risico ook sprake is van een brandaandachtsgebied en een explosieaandachtsgebied: de afstanden volgen uit Bijlage VII onderdeel A.7 van het Bkl.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

De vergunningplicht voor het opslaan van propaan of propeen in meer dan twee opslagtanks is opgenomen in art. 22.262 van de bruidsschat. Hierbij wordt ook aangegeven welke gegevens en bescheiden moeten worden ingediend bij de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

- In § 5.1.2.2 zijn regels voor het waarborgen van de veiligheid gesteld. Het betreft regels ten aanzien van aan te houden afstanden in verband met het plaatsgebonden risico, verantwoording groepsrisico en brand- en explosieaandachtsgebieden.
- Voor de activiteit 'Opslaan van propaan of propeen in opslagtanks' gelden vastgestelde afstanden voor het plaatsgebonden risico zonder vergunningplicht (Bijlage VII.A.7).

Bal

Voor het opslaan van propaan of propeen in een opslagtank gelden de veiligheidsvoorschriften uit § 4.91 van het Bal.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de vergunningplicht niet opgenomen wordt in het nieuwe deel van het omgevingsplan, kan de toetsing van aspecten van de omgevingsveiligheid niet integraal vooraf plaatsvinden.

Opslagtanks voor gassen die in elkaars onmiddellijke nabijheid staan, kunnen elkaar beïnvloeden bij incidenten. De PGS-richtlijnen schrijven om die reden voor dat opslagtanks onderling bepaalde afstanden aan moeten houden en ook een bepaalde afstand tot de erfgrans aan moeten houden.

Bij het toelaten van een opslag van propaan of propeen op een locatie in meer dan twee opslagtanks moet de (omgevings)veiligheid beoordeeld worden. Dit is maatwerk.

Er kan worden gekozen voor het expliciet toestaan van het opslaan van propaan of propeen in meer dan twee opslagtanks op locaties en daaraan regels te verbinden zoals tijden voor bevoorraden. Het omgevingsplan moet blijven voldoen aan de instructieregels die in het Bkl zijn opgenomen, zoals de instructieregels over externe veiligheid.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat worden overgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, dan blijft de vergunningplicht voor opslaan van propaan en propeen in meer dan 2 tanks in stand. In een vroeg stadium kan dan al inzicht verkregen worden in de (omgevings)veiligheid.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Voor het opslaan van propaan en propeen geldt een meldingsplicht en in sommige gevallen een vergunningplicht. Bij het toelaten van een opslag van gasen op een locatie in meer dan twee opslagtank moet de veiligheid beoordeeld worden. De gemeente kan er voor kiezen om de vergunningplicht niet over te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. De vraag is of de veiligheid dan voldoende kan worden gewaarborgd.

13.5 Omgevingsvergunning tanken met LPG

Hoe is het nu geregeld

Vergunningplicht

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) , bijlage I, onderdeel C categorie 2.7 onder m is de vergunningplicht voor het afleveren van LPG opgenomen. Omdat een LPG-tankstation ook onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) valt, is ook sprake van vergunningplicht op grond van Bor, bijlage 1, onderdeel B, categorie 1 onder a. Daarnaast gelden het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling.

De belangrijkste reden voor de vergunningplicht voor deze activiteit is de ruimtelijke inpassing van de activiteit op een locatie vanuit het oogpunt van de veiligheid.

Voorschriften

Voorschriften voor het afleveren van LPG (mits meer dan 50 m³/j en minder dan 50 ton opslag) volgen uit § 5.3.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en § 5.7.1 van de Activiteitenregeling milieubeheer. Grens- en richtwaarden volgen uit het Bevi, evenals de verplichting tot verantwoording van het groepsrisico.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Vergunningplicht

Het bieden van gelegenheid voor tanken is in het Bal aangewezen als een milieubelastende activiteit (art. 3.272). De vergunningplicht blijft slechts gelden voor het tanken van vaartuigen of drijvende werktuigen met LPG (art. 3.273 onder b Bal). De vergunningplicht voor het afleveren van LPG voor de overige activiteiten zijn niet overgenomen in het Bal. Wel zijn de vergunningplichten overgenomen in de Bruidsschat, wat betekent dat deze activiteiten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in eerste instantie nog vergunningplichtig zijn. Daarnaast gelden voor het tanken van motorvoertuigen de voorschriften uit onder meer § 4.35 van het Bal. De activiteiten zijn wel geregeld in het Bal met een uitgebreide meldingsplicht (§ 4.35 voor het tanken en opslaan van LPG).

Bevi

Het Besluit en de Regeling externe veiligheid inrichtingen komen te vervallen. De aan te houden afstanden volgen uit art. 4.472c van het Bal.

Aandachtsgebieden

In § 5.1.2.2 van het Bkl is vastgesteld dat voor het afleveren van LPG sprake is van een brandaandachtsgebied en een explosieaandachtsgebied: de afstanden volgen uit Bijlage VII van het Bkl.

Geluid

Voor het aspect geluid zijn in het Bkl instructieregels opgenomen en in de bruidsschat zijn voor tankstations regels voor geluid opgenomen (art. 22.62 Bkl).

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Voor het afleveren van LPG is de vergunningplicht opgenomen in art. 22.263 van de bruidsschat. Ook wordt hierin vermeld welke gegevens en bescheiden bij de aanvraag om een omgevingsvergunning moeten worden ingediend.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

- In § 5.1.2.2 volgen instructieregels voor het waarborgen van de veiligheid. Het betreft regels ten aanzien van aan te houden afstanden in verband met het plaatsgebonden risico, verantwoording groepsrisico en brand- en explosieaandachtsgebieden.
- In § 5.1.4.2.2 zijn instructieregels opgenomen ten aanzien van geluid.
- Voor de activiteit 'Tanken van LPG' gelden vastgestelde afstanden voor het plaatsgebonden risico zonder vergunningplicht, (Bijlage VII.A.1A)

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de vergunningplicht niet opgenomen wordt in het nieuwe deel van het omgevingsplan, kan de toetsing van aspecten van de omgevingsveiligheid die voor zowel 'bouwen' als 'milieu' van toepassing zijn niet integraal vooraf plaatsvinden.

De Veiligheidsregio dient bij een aanvraag om een vergunning in de gelegenheid gesteld te worden om advies uit te brengen (artikel 16.15 van de Omgevingswet). Bij het laten vervallen van de vergunningplicht is dit (formeel) niet meer aan de orde.

Gevolgen aanpassen bruidsschatregels

Er kan worden gekozen voor het expliciet toestaan van activiteiten op locaties met daaraan regels te verbinden zoals tijden voor bevoorraden van een LPG reservoir en de maximale jaarlijkse doorzet aan LPG. Het omgevingsplan moet blijven voldoen aan de instructieregels die in het Bkl zijn opgenomen, zoals de instructieregels over externe veiligheid.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer de regels van de bruidsschat worden overgenomen in het nieuwe deel, dan blijft de vergunningplicht in stand. In een vroeg stadium kan dan al inzicht verkregen worden in de (omgevings)veiligheid.

Voor tanken en opslaan van LPG gelden veiligheidsvoorschriften uit § 4.35 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Op grond van het Bkl dient de gemeente in het omgevingsplan regels op te nemen ten aanzien van veiligheid.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Voor het afleveren van LPG geldt een meldingsplicht en in sommige gevallen een vergunningplicht. De gemeente kan er voor kiezen om de vergunningplicht niet over te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. De vraag is dan op welke wijze de veiligheid (zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid, bereikbaarheid) voldoende wordt gewaarborgd.

13.6 Omgevingsvergunning Antihagelkanonnen

Hoe is het nu geregeld?

Antihagelkanonnen worden gebruikt om schade door hagel aan de gewassen te voorkomen.

Antihagelkanonnen zijn aangewezen als vergunningplichtige inrichtingen (Zie onderdeel C, onderdeel 2.1, sub c respectievelijk onderdeel 2.7, sub s van bijlage I Besluit omgevingsrecht)

Het Activiteitenbesluit kent geen algemene normen voor antihagelkanonnen. De reden is het bijzondere geluidskarakter en het beperkt aantal ervan. De ruimte voor het gebruik ervan is sterk afhankelijk van lokale omstandigheden. De belangenafweging dient daarom vooral op lokaal niveau plaats te vinden.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Antihagelkanonnen zijn niet aangewezen als milieubelastende activiteit of vergunningplichtige activiteit. Er zijn geen instructieregels in het Bkl of in de regels van het Bal met betrekking tot anti-hagelkanonnen. De gemeente moet dus een lokale afweging maken.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In art. 22.264 bruidsschat is opgenomen dat er voor het in werking hebben van een anti-hagelkanon een omgevingsvergunning nodig is. Ook is aangegeven welke gegevens hierbij moeten worden aangeleverd zoals gegevens over de geluidsemissie en een beschrijving van de maatregelen om de geluidsemissies te beperken.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

In het Bkl zijn instructieregels opgenomen met betrekking tot geluid. De gemeente moet zorgen dat het geluid aanvaardbaar is.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als er geen vergunningplicht is kan de gemeente niet vooraf controleren of de geluidsemissie aanvaardbaar is. Echter door middel van algemene regels in het omgevingsplan zou dit ondervangen kunnen worden. Ook bestaat de mogelijkheid om in gebieden waar in anti-hagelkanonnen vaak worden toegepast regels in het omgevingsplan op te nemen ten aanzien van afstand tot woningen en de openbare weg, gebruikstijden en dergelijke. Ook kan een meldingsplicht in het omgevingsplan worden opgenomen. Het Bkl biedt diverse mogelijkheden om hinder door dergelijke activiteiten te voorkomen. De vraag is een dergelijke activiteit specifiek moet worden benoemd.

Indien een dergelijke activiteit niet voorkomt binnen de gemeente of niet wordt toegelaten in het omgevingsplan, of op andere wijze wordt geborgd dat het geluid aanvaardbaar is dan kan dit artikel vervallen.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

In dat geval blijft de vergunningplicht in stand. Toetsing vooraf en lokaal maatwerk is dan mogelijk.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

De gemeente heeft ruimte om de vergunningplicht voor anti hagelkanonnen in stand te houden of op een andere wijze te zorgen voor een aanvaardbare situatie. De afweging is afhankelijk van de plaatselijke situatie/

13.7 Omgevingsvergunning biologische agens en genetisch gemodificeerde organismen

Hoe is het nu geregeld

Voor activiteiten met biologische agens en genetisch gemodificeerde organismen (ggo) geldt een vergunningplicht.

Biologische agens

In het Besluit omgevingsrecht (Bor), bijlage 1, onderdeel C categorie 4.4 onder k. staat de vergunningplicht voor activiteiten met biologische agentia opgenomen. Een uitzondering van de vergunningplicht zijn de agentia in groep 1 en 2 volgens de richtlijn 2000/54/EG over de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan biologische agentia op het werk. Activiteiten met agentia uit groep 1 en 2 moeten op dit moment worden gemeld en vallen onder de werking van het Activiteitenbesluit.

Genetisch gemodificeerde organismen

Activiteiten met ggo zijn aangewezen in categorie 21 van het Bor. Met uitzondering van een heel beperkte groep zijn deze activiteiten altijd vergunningplichtig.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De vergunningplichten van deze beide activiteiten zijn niet overgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Wel zijn de vergunningplichten overgenomen in de Bruidsschat en dus in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Dit betekent dat de activiteiten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in eerste instantie nog vergunningplichtig zijn.

Deze vergunningplicht is niet van toepassing als het gaat om ingeperkt gebruik als bedoeld in het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 waarop inperkingsniveau IV van toepassing is. In dat geval geldt de vergunningplicht op grond van art. 3.247 van het Bal.

In het Bal zijn regels opgenomen over de activiteiten 'laboratoria' (§ 4.55) en 'voor ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen' (§ 4.53). Voor deze activiteiten geldt een meldingsplicht op grond van het Bal.

Qua voorschriften zijn de activiteiten goed geregeld in het Bal. Enige beperking is de beoordeling van de integriteit van het ggo-gebied. In de huidige situatie wordt deze bij de vergunningprocedure beoordeeld. Daarvoor in de plaats komt het voorschrift (art. 4.663 onder c van het Bal) dat voorschrijft dat de kans op het doorbreken van de integriteit van het ggo-gebied zo klein mogelijk wordt gehouden.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Biologische agens

De vergunningplicht voor praktijkruimten of laboratoria waar gericht wordt gewerkt met biologische agens met uitzondering van biologische agens die zijn ingedeeld in groep 1 of 2 volgens de richtlijn is geregeld in art. 22.265 lid 1 van de bruidsschat. De gegevens en bescheiden die bij de aanvraag moeten worden ingediend zijn vermeld in art. 22.265 lid 2.

Genetisch gemodificeerde organismen

De vergunningplicht voor ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen is geregeld in art. 22.266, lid 1 met uitzondering van een beperkte groep (art. 22.266, lid 2).

De gegevens en bescheiden die bij de aanvraag moeten worden ingediend zijn vermeld in art. 22.266 lid 3).

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

Er zijn geen specifieke instructieregels in het Bkl opgenomen voor activiteiten met biologische agentia en ggo. In het Bkl staan wel instructieregels ten aanzien van bijvoorbeeld de aspecten geluid en geur.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Op het moment dat de vergunningplicht vervalt is het lastig om bij de vergunning voor het aspect bouwen te garanderen dat aan alle eisen uit het BAL en de regelingen voor werkzaamheden met ggo wordt voldaan. De toetsing van de integriteit van het ggo-gebied kan niet integraal vooraf plaatsvinden.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Als de regels uit de Bruidsschat worden overgenomen is een goede toetsing vooraf beter uit te voeren.

Ook in het geval binnen een gebouw werkzaamheden met ggo en biologische agentia plaatsvinden die door verschillende gebruikers worden uitgevoerd is de samenhang hiervan beter te beoordelen/regelen in een vergunning dan in een losse melding per huurder.

Als de activiteiten niet worden toegelaten in een bepaalde gebied is het opnemen van deze artikelen in het nieuwe deel van het omgevingsplan niet nodig.

Gevolgen overnemen bruidsschat

Doordat veel regels al gesteld zijn in het Bal is bij de beoordeling van een vergunningaanvraag vooral de beoordeling van specifieke onderdelen aan de orde. Deze onderdelen worden naar voren gehaald ten opzichte van de melding of ten opzichte van handhaving (beoordeling integriteit ggo-gebied).

Voordeel van de huidige vergunningplicht is ook dat in een vroeg stadium wordt getoetst of IPPC categorie 4.5 uit bijlage 1 van de RIE van toepassing is. Veel initiatiefnemers zijn wel op de hoogte van de vergunningplicht voor ggo-werkzaamheden, maar niet van de specifieke vergunningplicht die geldt als het om farmaceutische productie gaat.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

De gemeente kan zelf kiezen of ze wel of niet de vergunningplicht uit de bruidsschat overneemt voor de genoemde activiteiten. Bij activiteiten met genetisch gemodificeerde organismen (ggo) is een vergunningplicht wenselijk om vooraf te kunnen toetsen. Dit geldt helemaal bij een samenhang van activiteiten met ggo.

13.8 Omgevingsvergunning opslaan dierlijke meststoffen

Hoe is het nu geregeld?

In het Besluit omgevingsrecht, bijlage 1, onderdeel C categorie 7.5 onder d en i staat de vergunningplicht voor respectievelijk drijfmest en vaste mest opgenomen. Op dit moment geldt vergunningplicht voor het opslaan van drijfmest in mestbassins met een gezamenlijk oppervlak van > 750 m² of een gezamenlijk inhoud van > 2.500 m³ (dit geldt niet voor mestkelders onder stallen). Vergunningplicht geldt ook voor de opslag van vaste mest groter dan 600 m³.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De vergunningplichten van deze beide activiteiten zijn niet overgenomen in het Bal. Wel zijn de vergunningplichten overgenomen in de bruidsschat, wat betekent dat de activiteiten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in eerste instantie nog vergunningplichtig zijn.

Als de vergunningplicht uit de bruidsschat niet wordt overgenomen geldt de meldplicht.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In de bruidsschat is de vergunningplicht opgenomen in art. 22.267.

In het Bal is de opslag van vaste mest geregeld in § 4.83 (art. 4.837 tot en met 4.840). De opslag van drijfmest, digestaat en dunne fractie is geregeld in § 4.86 (art. 4.858 en 4.859 Bal).

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

Er zijn instructieregels opgenomen voor het aspect geur m.b.t de opslag van drijfmest en vaste mest. De instructieregels houden afstandseisen in (zie art. 5.120 voor vaste mest en art. 5.123 voor drijfmest in mestbassins). Maar deze gelden niet bij een opslag >600 m³ voor vaste mest, champost en dikke fractie. Ze gelden ook niet voor de een opslag die groter is dan 2.500 m³/750 m² drijfmest, digestaat en dunne fractie in mestbassins.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Dan kunnen de afstandseisen worden aangehouden die staan in de instructieregels die gelden voor de opslag van vaste mest <600 m³ en de opslag van drijfmest in mestbassins <2.500 m³/750 m².

Deze afstanden worden nu ook gehanteerd bij opslagen die groter zijn dan respectievelijk 600 m³ en 2.500m³/750 m². Deze afstanden moeten dan wel worden opgenomen in het omgevingsplan omdat de instructieregels niet gelden voor de grotere opslagen (zie verderop).

De gemeente mag afwijken van de minimumafstanden. Men kan bijvoorbeeld kiezen voor een grotere afstand tussen geurgevoelige gebouwen en de geurbron. Dit volgt uit de formulering van de instructieregels. Hierin staat dat 'ten minste' voldaan moet worden aan de minimumafstand.

Daarnaast is er een extra artikel, de flexibiliteitsbepaling, dat toestaat om kortere afstanden in het omgevingsplan op te nemen. De gemeente moet deze kortere afstanden wel goed motiveren, omdat het een afwijking van de instructieregel is. Er moet worden voldaan aan de aanvaardbaarheidseis

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

In de meeste gevallen heeft het overnemen van de vergunningplicht geen meerwaarde. Voor opslagen die groter zijn dan 600 m³ vaste mest en groter zijn dan 2.500 m³/750 m² drijfmest kan aangesloten worden bij de instructieregels (die gelden alleen rechtstreeks tot maximaal 600 m³ en 2.500m³/750m²). Om onduidelijkheid te voorkomen m.b.t. geldende afstandseisen, moeten hiervoor regels worden opgenomen in het omgevingsplan. Er moet dan tenminste in het omgevingsplan worden opgenomen dat de afstanden gelijk zijn aan de afstanden die gelden voor kleinere opslagen zoals gesteld in 5.120 en 5.123 van het Bkl. Eventueel kan de gemeente een afwijkende afstand opnemen.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

Het Bal biedt een algemene mogelijkheid voor het bevoegd gezag om af te wijken van de bepalingen van het Bal. Dit kan in individuele gevallen met maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften (art. 2.13 Bal). In de meeste gevallen zullen de regels in het Bal volstaan. Met maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften kan het bevoegd gezag de landelijke regels meer toespitsen op de concrete situatie of de locatie.

13.9 Beoordelingsregels omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten

Hoe is het nu geregeld?

De beoordeling van vergunningaanvragen is nu geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

Regels over milieubelastende activiteiten die op rijksniveau vervallen, komen in het omgevingsplan. Art. 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet regelt dit. De regels die naar het omgevingsplan gaan, hebben vooral betrekking op activiteiten met lokale effecten. Denk bijvoorbeeld aan activiteiten als horeca en het kleinschalig houden van dieren. Of lozing op de riolering (dit heet indirecte lozing) of de bodem. Maar het kan ook gaan om regels die betrekking hebben op een thema zoals geluid, trillingen en geur.

De regels over milieubelastende activiteiten die via de bruidsschat naar het omgevingsplan gaan, komen vooral uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. Een aantal regels in het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling komen overigens terecht in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en niet in de bruidsschat.

Het rijk heeft een aantal milieubelastende activiteiten in het Bal aangewezen die vergunningplichtig zijn. Voor deze activiteiten gelden bij het toetsen van de vergunningaanvraag de beoordelingsregels die door het rijk zijn vastgesteld (hoofdstuk 8 Bkl).

Voor vergunningplichten op grond van het omgevingsplan gelden de beoordelingsregels die in het omgevingsplan staan. Dit betekent dat wanneer de gemeente een vergunningplicht in een omgevingsplan opneemt, ze daarbij ook beoordelingsregels op moet nemen in het omgevingsplan om de vergunningaanvraag te kunnen toetsen. De vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels staan in § 22.3.26 van de bruidsschat.

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit op grond van het omgevingsplan, zijn de beoordelingsregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die geldt voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In het kader van het overgangsrecht is voor de activiteiten waar de vergunningplicht van rijkswege vervalt geregeld dat deze onderdeel zijn van de bruidsschat en voorlopig nog vergunningplichtig blijven. Ook deze aanvragen om vergunning worden getoetst aan de beoordelingsregels die zijn opgenomen in het Bkl.

Vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan een vergunning zijn afgegeven of aangevraagd voor een activiteit die het Bal aanwijst als een vergunningplichtige milieubelastende activiteit. Zo'n vergunning kan voorschriften bevatten voor een onderwerp dat naar het omgevingsplan is verschoven. De bruidsschatregels gelden dan niet voor dat onderwerp (art. 22.1 bruidsschat).

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

In art. 22.270 van de bruidsschat is opgenomen dat de beoordelingsregels uit het Bkl (art. 8.9 tot en met 8.11) van toepassing zijn bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten die zijn genoemd in art. 22.261 tot en met 22.269 van de bruidsschat.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructie Bkl

De beoordelingsregels voor omgevingsvergunningen met een vergunningplicht die door het Rijk is geregeld staan bij elkaar in hoofdstuk 8 van het Bkl. Bijvoorbeeld voor wateractiviteiten en milieubelastende activiteiten. Hiermee zijn de beoordelingsregels inzichtelijker, beter voorspelbaar en gemakkelijk te gebruiken. Bovendien is het zo makkelijker om een aanvraag samenhangend te beoordelen.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Als de gemeente geen beoordelingsregels opneemt voor vergunningplichten op grond van het omgevingsplan is het onduidelijk waar de aanvraag aan wordt getoetst.

Indien de gemeenten de omgevingsvergunningplichten uit art. 22.256 tot en met 22.264 van de bruidsschat niet overneemt is ook het opnemen van de beoordelingsregels niet nodig.

Gevolgen aanpassen bruidsschatregels

De gemeente kan de beoordelingsregels in het omgevingsplan aanpassen op de lokale situatie/wensen.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels

Bij het overnemen van de beoordelingsregels is duidelijk waar een vergunningaanvraag aan getoetst wordt.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afwegingen/maatwerk?

In het nieuwe deel van het omgevingsplan kan de gemeente voor activiteiten die vergunningplichtig zijn op grond van het omgevingsplan zelf bepalen welke beoordelingsregels worden opgenomen.

Zolang de vergunningplichten uit de bruidsschat gelden liggen ook de beoordelingsregels voor die activiteiten vast. Voor milieubelastende activiteiten die door het Rijk zijn aangewezen als vergunningplichtig gelden de door het Rijk vastgelegde beoordelingsregels.

14 Aanvraagvereisten

In Afdeling 22.5 (Overige activiteiten) van de bruidsschat staat in voor een groot aantal omgevingsplanactiviteiten in § 22.5.2 vermeld wat de aanvraagvereisten zijn voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Hieronder worden deze aanvraagvereisten belicht.

14.1 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit: uitvoeren van een werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment is de grondslag geregeld voor een aanlegvergunning in art. 2.1 eerste lid onder b Wabo en art. 2.2, eerste lid, onder d, Wabo. De indieningsvereisten staan in art. 3.1 en 7.1 van de Regeling omgevingsrecht.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De Wabo en de Ror zullen bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen.

Art. 22.284 van de bruidsschat zal deze activiteit voortaan regelen. Daarnaast zullen de algemene aanvraagvereisten uit art. 4:2 Awb en art. 7.2 van de Omgevingsregeling (blijven) gelden.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten.

Wat is de impact voor de gemeente?

Er zal weinig veranderen. Art. 22.284 van de bruidsschat noemt echter een tweetal indieningsvereisten niet die nu wel in de Ror staan.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente wordt overgenomen bij het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. De activiteit zelf zal in het tijdelijke deel van het omgevingsplan worden opgenomen. De regels van de bruidsschat in het Invoeringsbesluit Omgevingswet gaan alleen over de indieningsvereisten. Het niet overnemen van dit artikel zal in dat geval de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

De regels zijn tijdelijk en hebben betrekking op een omgevingsvergunning die het omgevingsplan instelt. Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente vervolgens wordt overgenomen in het nieuwe omgevingsplan. Neemt de gemeente dit over, dan zal met het overnemen van art. 22.284 van de bruidsschat het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

14.2 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit: slopen van een bouwwerk

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment is de grondslag voor een vergunning slopen van een bouwwerk geregeld in art. 2.1, eerste lid, onder g van de Wabo. De aanvraagvereisten zijn geregeld in art. 6.1 van de Regeling omgevingsrecht.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De Wabo en de Ror zullen bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen.

Art. 22.285 van de Bruidsschat zal dit activiteit voortaan regelen. Daarnaast zullen de algemene aanvraagvereisten uit art. 4:2 Awb en art. 7.2 van de Omgevingsregeling (blijven) gelden.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten. Een aanvrager dient aannemelijk te maken dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd. Een juridische mogelijkheid is in dit geval voldoende.

Wat is de impact voor de gemeente?

Er zal weinig veranderen. Het (oude) artikel uit de Ror is identiek aan het artikel in de Bruidsschat.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente wordt overgenomen bij het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. De regels van de bruidsschat gaan alleen over de indieningsvereisten. Als de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente wordt overgenomen, zal het niet overnemen van dit artikel de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels

De regels zijn tijdelijk en hebben betrekking op een omgevingsvergunning die het omgevingsplan instelt. Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente vervolgens wordt overgenomen in het nieuwe omgevingsplan. Neemt de gemeente dit over, dan zal met het overnemen van art. 22.285 van de Bruidsschat het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

14.3 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit: afwijken van de regels van het tijdelijk deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet (gebruik van locatie of bouwwerk)

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment is de grondslag voor een vergunning gebruik van locaties of bouwwerken geregeld in art. 2.1, eerste lid, onder c, Wabo. De aanvraagvereisten zijn geregeld in art. 3.2 van de Regeling omgevingsrecht.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De Wabo en de Ror zullen bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen.

Art. 22.286 van de Bruidsschat zal deze activiteit voortaan regelen. Daarnaast zullen de algemene aanvraagvereisten uit art. 4:2 Awb en art. 7.2 van de Omgevingsregeling (blijven) gelden.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten.

Wat is de impact voor de gemeente?

Er zal in beginsel weinig veranderen. Art. 22.286 van de bruidsschat noemt, in tegenstelling tot het Ror, wel het aanleveren van een archeologisch rapport.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente wordt overgenomen bij het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. De regels van de bruidsschat gaan alleen over de indieningsvereisten. De lokale regels van de APV zijn in de overgangsfase naar het nieuwe omgevingsplan geen onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. De lokale regels blijven van kracht, zolang geen nieuw omgevingsplan is opgesteld. Het niet overnemen van dit artikel zal in dat geval de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

De regels zijn tijdelijk en hebben betrekking op een omgevingsvergunning die het omgevingsplan instelt. Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente vervolgens wordt overgenomen in het nieuwe omgevingsplan. Neemt de gemeente dit over, dan zal met het overnemen van art. 22.286 van de bruidsschat het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

14.4 Aanwijzen/voorbeschermen gemeentelijk monument en aanvraagvereisten omgevingsvergunning gemeentelijk monument

Hoe is het nu geregeld?

Een gemeentelijke verordening kan een gemeentelijk monument of archeologisch monument aanwijzen of voorbeschermen.

Voor het slopen of voor het wijzigen, herstellen of gebruiken van een gemeentelijk monument waardoor het kan worden ontsierd of in gevaar kan komen, is een Monumentenvergunning nodig (art. 2.2, 1e lid, onder b, Wabo). De grondslag voor deze gemeentelijke omgevingsvergunning ligt in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Gemeentelijke regelgeving – zoals het bestemmingsplan of gemeentelijke verordening – bepaalt wanneer zo'n vergunning nodig is. Welke gegevens bij de aanvraag moeten zitten (aanvraagvereisten), staat in de Regeling omgevingsrecht (art. 5.1 t/m 5.7 en 7.1).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De bruidsschat geeft het overgangsrecht voor een op grond van een verordening aangewezen of voorbeschermde monument in art. 22.2 bruidsschat.

De indieningsvereisten voor de aanvraag van een monumentenvergunning veranderen niet. De regels hiervoor van de bruidsschat in § 22.5.2.3 zijn dezelfde als in de Regeling omgevingsrecht. Onder de Omgevingswet, art. 5.8, blijft de gemeente het bevoegd gezag voor een activiteit.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Het overgangsrecht houdt in dat sommige bruidsschatregels (bijvoorbeeld over aanvraagvereisten gemeentelijke vergunningen) deze monumenten beschouwen als gemeentelijk monument en voorbeschermd gemeentelijk monument. De omschrijving van die begrippen staat in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en geldt ook in het omgevingsplan (artikel 1.1 bruidsschat). De bruidsschatregels waarbij dit aan de orde is, staan in § 22.2.7 (Vergunningplichten met betrekking tot het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken). Dit overgangsrecht geldt totdat (1) het omgevingsplan de functieaanduiding gemeentelijk monument geeft, of (2) totdat het omgevingsplan een voorbeschermingsregel geeft die voorafgaat aan die functieaanduiding. Het overgangsrecht vervalt ook als de gemeente in de procedure tot aanwijzing als monument afziet van een aanwijzing op grond van de gemeentelijke verordening.

In § 22.5.2.3, art. 22.287 tot en met art. 22.294 van de bruidsschat, staan de aanvraagvereisten voor een algemene omgevingsvergunning voor een gemeentelijk monument en voor onder andere het slopen, wijzigen, door herstel ontsieren en in gevaar brengen van een gemeentelijk monument.

Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

Art 5.130 Bkl bepaald dat in het omgevingsplan regels gesteld moeten worden ten aanzien van het behoud van cultureel erfgoed.

Er moeten in ieder geval regels worden gesteld ter bescherming van daarvoor in aanmerking komend cultureel erfgoed, waarbij rekening wordt gehouden met de volgende beginselen:

- Het voorkomen van ontsiering, beschadiging of sloop van op grond van het omgevingsplan beschermde monumenten en archeologische monumenten.
- Het voorkomen van verplaatsing van op grond van het omgevingsplan beschermde monumenten of een deel daarvan, tenzij dit dringend is vereist voor het behoud van die monumenten.
- Het bevorderen van het gebruik van monumenten, zo nodig door wijziging van die monumenten, rekening houdend met de monumentale waarden.
- Het voorkomen van aantasting van:
  - 1°. de omgeving van rijksmonumenten, voorbeschermd rijksmonumenten en monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, voor zover die monumenten door die aantasting worden ontsierd of beschadigd.
  - 2°. het karakter van in het omgevingsplan beschermde stads- of dorpsgezichten of beschermde cultuurlandschappen door de sloop van bestaande gebouwen, de bouw van nieuwe gebouwen of andere belangrijke veranderingen.
- Het conserveren en in stand houden van archeologische monumenten, bij voorkeur in situ.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Wanneer art. 22.2 bruidsschat niet wordt overgenomen, is de voorbescherming voor gemeentelijke monumenten niet goed geregeld. In het overgangsrecht van de bruidsschat wordt ervoor zorggedragen dat gemeentelijke monumenten “oude stijl” terminologisch niet tussen wal en schip vallen, zolang ze nog niet zijn overgezet naar het omgevingsplan.

Wanneer de indieningsvereisten voor een aanvraag omgevingsvergunning voor een gemeentelijk monument niet worden overgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, is de kans op onvolledige plannen en aanvragen groter. Zo kan dan een bouwhistorisch onderzoek ontbreken, kunnen beoordelingen minder goed worden uitgevoerd en is de kans op onjuiste of onvolledige adviezen groter. Ook is de kans dan groter dat vergunningen moeten worden verleend op basis van onvoldoende gegevens, waardoor er tijdens de uitvoering discussie kan ontstaan over de werkzaamheden en de bescherming van de monumentale waarden.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Wanneer art. 22.2 bruidsschat wordt overgenomen is de voorbescherming geregeld en zijn gemeentelijke monumenten 'oude stijl' voldoende beschermd. Wanneer de mogelijkheid tot een omgevingsvergunning gemeentelijk monument wordt opgenomen in het omgevingsplan, zullen de aanvraagvereisten ook opgenomen dienen te worden. Is dit niet het geval, dan zijn de aanvraagvereisten overbodig.

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

De ruimte bestaat uit het al dan niet (volledig) overnemen van de bruidsschatartikelen. In de bruidsschat zijn voor monumenten geen maatwerkmogelijkheden opgenomen.

14.5 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor een Uitweg

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment staan de aanvraagvereisten voor een uitwegvergunning (art. 2.2, eerste lid, onder e, Wabo) in art. 7.3 van de Regeling omgevingsrecht (Mor).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De indieningsvereisten voor de aanvraag van een uitwegvergunning veranderen niet. De regels hiervoor van de bruidsschat, art. 22.297, zijn dezelfde als in de Regeling omgevingsrecht. Onder de Omgevingswet, art. 5.8, blijft de gemeente het bevoegd gezag voor een activiteit.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

De regels van de bruidsschat gaan alleen over de indieningsvereisten. Het niet overnemen van dit artikel zal in dat geval de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Een gemeente kan er ook voor kiezen om een vergunningplicht te laten vervallen en dus niet op te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. In dat geval zijn de aanvraagvereisten niet meer van toepassing.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Met het overnemen van art. 22.297 van de bruidsschat zal het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Deze regels zijn wel tijdelijk. Ze gelden totdat het gemeentelijke vergunningstelsel is opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan (art. 5.1 Omgevingswet).

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

Door het opnemen van de activiteit in het nieuwe omgevingsplan ontstaan mogelijkheden voor meer samenhang en maatwerk. Hierbij hoort ook de vaststelling hoeveel en welke regels het meest geschikt zijn. Naast de vergunningsplicht en meldingsplicht kan de gemeente kiezen voor algemene regels, specifieke zorgplicht of het vrijstellen van regels. De regels van de bruidsschat gaan alleen over de indieningsvereisten. De lokale regels van de APV zijn in de overgangsfase naar het nieuwe omgevingsplan geen onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. De lokale regels blijven van kracht, zolang geen nieuw omgevingsplan is opgesteld.

Zie art. 22.8 Omgevingswet: “Voor zover op grond van een bepaling in een gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is vereist voor een geval waarin regels over de fysieke leefomgeving op grond van art. 2.7, eerste lid, alleen in het omgevingsplan mogen worden opgenomen, geldt een zodanige bepaling als een verbod om zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten als bedoeld in art. 5.1, eerste lid, aanhef en onder a.”

14.6 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor een Alarminstallatie

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment is de grondslag voor een vergunning voor een alarminstallatie geregeld in art. 2.2, eerste lid, onder f van de Wabo. De aanvraagvereisten zijn geregeld in artikel 7.4 van de Regeling omgevingsrecht.

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De Wabo en de Ror zullen bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen. Art. 22.298 van de bruidsschat zal de indieningsvereisten voor deze activiteit regelen. Daarnaast zullen de algemene aanvraagvereisten uit art. 4:2 Awb en art. 7.2 van de Omgevingsregeling (blijven) gelden.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten.

Wat is de impact voor de gemeente?

Er zal weinig veranderen. Het (oude) artikel uit de Ror is gelijk aan het artikel in de Bruidsschat.

Gevolgen overnemen bruidsschatregels in het nieuwe deel van het omgevingsplan

14.7 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor Vellen van houtopstand

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment staan de aanvraagvereisten voor een kapvergunning (art 2.2, eerste lid, g, Wabo) in art. 7.5 van de Regeling omgevingsrecht (Mor).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De indieningsvereisten voor de aanvraag van een kapvergunning veranderen niet. De regels hiervoor in de bruidsschat, art. 22.299, zijn dezelfde als in de Regeling omgevingsrecht. Onder de Omgevingswet, art. 5.8, blijft de gemeente het bevoegd gezag voor een activiteit.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

De regels van de bruidsschat in het Invoeringsbesluit Omgevingswet gaan alleen over de indieningsvereisten. Het niet overnemen van dit artikel zal in dat geval de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Een gemeente kan er ook voor kiezen om een vergunningplicht te laten vervallen en dus niet op te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. In dat geval zijn de aanvraagvereisten niet meer van toepassing.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Met het overnemen van art. 22. 299 bruidsschat zal het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Deze regels zijn wel tijdelijk. Ze gelden totdat het gemeentelijke vergunningstelsel is opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan (art. 5.1 Omgevingswet).

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

Door het opnemen van de activiteit in het nieuwe omgevingsplan ontstaan mogelijkheden voor meer samenhang en maatwerk. Hierbij hoort ook de vaststelling hoeveel en welke regels het meest geschikt zijn. Naast de vergunningsplicht en meldingsplicht kan de gemeente kiezen voor algemene regels, specifieke zorgplicht of het vrijstellen van regels. De regels van de bruidsschat gaan alleen over de indieningsvereisten. De lokale regels van de APV zijn in de overgangsfase naar het nieuwe omgevingsplan geen onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. De lokale regels blijven van kracht, zolang geen nieuw omgevingsplan is opgesteld.

14.8 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor Handelsreclame

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment staan de aanvraagvereisten voor een reclamevergunning (art 2.2, eerste lid, onder h en i, Wabo) in art. 7.6 van de Regeling omgevingsrecht (Mor).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De indieningsvereisten voor de aanvraag van een reclamevergunning veranderen nihil. De regels hiervoor in de bruidsschat, art. 22.300, wijken iets af van de bepalingen in de Regeling omgevingsrecht. De inhoudelijke bepaling van sub i van artikel 2.2, eerste lid Mor komt niet terug in de bruidsschat.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Dit artikel ziet slechts op de aanvraagvereisten.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

De regels van de bruidsschat in het Invoeringsbesluit Omgevingswet gaan alleen over de indieningsvereisten. Het niet overnemen van dit artikel zal in dat geval de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Een gemeente kan er ook voor kiezen om een vergunningplicht te laten vervallen en dus niet op te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. In dat geval zijn de aanvraagvereisten niet meer van toepassing.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Met het overnemen van art. 22.300 bruidsschat zal het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Deze regels zijn wel tijdelijk. Ze gelden totdat het gemeentelijke vergunningstelsel is opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan (art. 5.1 Omgevingswet).

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk?

Door het opnemen van de activiteit in het nieuwe omgevingsplan ontstaan mogelijkheden voor meer samenhang en maatwerk. Hierbij hoort ook de vaststelling hoeveel en welke regels het meest geschikt zijn. Naast de vergunningsplicht en meldingsplicht kan de gemeente kiezen voor algemene regels, specifieke zorgplicht of het vrijstellen van regels. De regels van de bruidsschat in het Invoeringsbesluit Omgevingswet gaan alleen over de indieningsvereisten. De lokale regels van de APV zijn in de overgangsfase naar het nieuwe omgevingsplan geen onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. De lokale regels blijven van kracht, zolang geen nieuw omgevingsplan is opgesteld.

14.9 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning voor Opslaan roerende zaken

Hoe is het nu geregeld

Op dit moment staan de aanvraagvereisten voor een opslagvergunning roerende zaken (art. 2.2, eerste lid, onder j en k, Wabo) in art. 7.7 van de Regeling omgevingsrecht (Mor).

Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet?

De indieningsvereisten voor de aanvraag van een reclamevergunning veranderen nihil. De regels hiervoor in de bruidsschat uit het Invoeringsbesluit Omgevingswet, art. 22.290, wijken iets af van de bepalingen in de Regeling omgevingsrecht. De aanvraagvereiste zijn inhoudelijk hetzelfde. Echter, het artikel richt zich specifiek bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor "het opslaan van roerende zaken in een daarbij aangewezen gedeelte van de gemeente". De mogelijkheid van art. 2.2, eerste lid, onder k van de Wabo: "als eigenaar, beperkt zakelijk gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak in een daarbij aangewezen gedeelte van de provincie of de gemeente toe te staan of te gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen", komt niet voor in de Bruidsschat.

Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Artikel 22.301 bruidsschat ziet slechts op de aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning voor het opslaan van roerende zaken.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente wordt overgenomen bij het opstellen van het nieuwe omgevingsplan. Is dit het geval, dan zal het niet overnemen van dit artikel de rechtszekerheid niet ten goede komen. Daarnaast zal het voor het bestuursorgaan lastiger zijn om een aanvraag buiten behandeling te stellen.

Een gemeente kan er ook voor kiezen om een vergunningplicht te laten vervallen en dus niet op te nemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. In dat geval zijn de aanvraagvereisten niet meer van toepassing.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Met het overnemen van art. 22.301 bruidsschat zal het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Deze regels zijn wel tijdelijk. Ze gelden totdat het gemeentelijke vergunningstelsel is opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan (art. 5.1 Omgevingswet).

Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/maatwerk

Door het opnemen van de activiteit in het nieuwe omgevingsplan ontstaan mogelijkheden voor meer samenhang en maatwerk. Hierbij hoort ook de vaststelling hoeveel en welke regels het meest geschikt zijn. Naast de vergunningsplicht en meldingsplicht kan de gemeente kiezen voor algemene regels, specifieke zorgplicht of het vrijstellen van regels. De regels van de bruidsschat in het Invoeringsbesluit Omgevingswet gaan alleen over de indieningsvereisten. De lokale regels van de APV zijn in de overgangsfase naar het nieuwe omgevingsplan geen onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. De lokale regels blijven van kracht, zolang ge nieuw omgevingsplan is opgesteld.

De regels zijn tijdelijk en hebben betrekking op een omgevingsvergunning die het omgevingsplan instelt. Het hangt ervan af of de vergunningplicht voor deze activiteit door de gemeente vervolgens wordt overgenomen in het nieuwe omgevingsplan. Neemt de gemeente dit over, dan zal met het overnemen van art. 22.301 van de bruidsschat het voor de aanvrager duidelijk zijn wat hij dient aan te leveren voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

15 Voorschriften over archeologische monumentenzorg

15.1 Hoe is het nu geregeld?

Zolang de Omgevingswet nog niet in werking is getreden, is archeologische monumentenzorg geregeld in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet. Hierin zijn de regels uit de voormalige Monumentenwet 1988 onverkort overgenomen (art. 9.1 Erfgoedwet). Dit houdt in dat een gemeente in een verordening regels kan vastleggen ter bescherming van archeologische resten. Daarnaast is een gemeente verplicht om in ruimtelijke plannen (bestemmingsplan of een beheersverordening) rekening te houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Hiertoe kan een gemeente een omgevingsvergunning verplicht stellen en kan men verplichten dat men archeologisch onderzoek laat uitvoeren voorafgaand aan of tijdens de realisatie van een plan (art. 40 en 41 Monumentenwet). De wet stelt hier voor om deze verplichting tot archeologisch onderzoek alleen op te leggen bij ingrepen die groter zijn dan 100 m², maar geeft gemeenten de vrijheid om hiervoor een afwijkend oppervlak vast te stellen (art. 41a Monumentenwet). Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren een archeologische waarden- en verwachtingenkaart laten opstellen die een gedetailleerd beeld geeft van waar men in een gemeente een grote, middelgrote of lage kans heeft op het aantreffen van archeologische resten. Deze waarden- en verwachtingenkaart vormt vervolgens de basis voor een afwijkend (andere oppervlaktes en dieptevrijstellingen) beschermingsregime in ruimtelijke plannen.

Daarnaast is in de indieningsvereisten voor het aanvragen van een monumentenvergunning vastgelegd dat de grond onder gebouwde monumenten automatisch beschermd is. Bij het verstoren of wijzigen van een monument dient men daarom altijd rekening te houden met de daaronder aanwezige archeologische waarden.

15.2 Wat verandert met de komst van de Omgevingswet?

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de bescherming van archeologische waarden, die nu is vastgelegd in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, overgeheveld naar de Omgevingswet. Gemeenten moeten regels in het omgevingsplan stellen met het oog op het behoud van cultureel erfgoed, met inbegrip van bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten (art. 2.28 Omgevingswet). De omgevingsvergunning blijft het instrument waarin een gemeente vervolgens voorwaarden kan opleggen die gericht zijn op het behoud of onderzoek van archeologische waarden (art. 5.5 Omgevingswet).

Is er sprake van een archeologisch rijksmonument in een gemeente, dan wordt het college van B&W bevoegd gezag voor het afgeven van de monumentenvergunning. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geeft in de vergunningprocedure een bindend advies, waar niet vanaf kan worden geweken.

In de Omgevingsregeling (art. 7.201, 7.202 en 7.203) is vastgelegd dat bij een wijziging van een gebouwd monument eveneens gevraagd kan worden om een archeologisch onderzoeksrapport. Hiermee is de grond onder een gebouwd monument automatisch beschermd en niet onderhevig aan de voorgestelde vrijstellingsgrens van 100 m².

15.3 Welke onderwerpen zijn er voor dit thema opgenomen in de bruidsschat?

Art. 22.22 Vrijstelling van archeologisch onderzoek

Hierin is vastgelegd dat bodemingrepen kleiner dan 100m² niet vergunningplichtig zijn, tenzij een gemeente hier zelf al afwijkende grenzen voor heeft opgesteld.

Art. 22.35 Aanvraagvereisten binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Hierin is vastgelegd dat men een archeologisch rapport moet indienen bij een omgevingsvergunning aanvraag indien men dit reeds in het bestaande bestemmingsplan verplicht heeft (sub h).

Art. 22.278 Omgevingsplanactiviteit

Specifieke beoordelingsregel omgevingsvergunning uitvoeren van een werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid, bij voorbereidingsbesluit of aanwijzing als beschermd stadsgezicht.

Art. 22.287 Omgevingsplanactiviteit gemeentelijk monument: algemeen

Art. 22.288

Dit betreft de gegevens die moeten worden aangeleverd bij een aanvraag betreffende een gemeentelijk archeologisch monument.

In het kader van een vergunning kunnen voorwaarden worden gesteld ten aanzien van het treffen van technische maatregelen gericht op behoud in situ, het onderzoeken van archeologische resten (behoud ex situ) in de vorm van opgraven, archeologisch begeleiden, maar ook de wijze van sloop van een gebouw.

Art. 22.290 Omgevingsplanactiviteit: slopen van een gemeentelijk monument voor zover het gaat om een monument.

Hierin is vastgelegd dat bij een wijziging van een gebouwd monument eveneens gevraagd kan worden om een archeologisch onderzoeksrapport (lid 2 sub b).

Art. 22.291 Omgevingsplanactiviteit: verplaatsen van een gemeentelijk monument voor zover het gaat om een monument

Hierin is vastgelegd dat bij een wijziging van een gebouwd monument eveneens gevraagd kan worden om een archeologisch onderzoeksrapport (lid 2 sub b).

15.4 Wat is de impact voor de gemeente?

Instructieregels Besluit kwaliteit leefomgeving

De manier waarop men archeologische resten moet beschermen is verder uitgewerkt in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Art. 5.130 (Bkl) stelt dat de reeds gangbare vrijstelling van 100 m² gehandhaafd blijft, maar dat men daar van af mag wijken. Dit is feitelijk een voortzetting van de huidige situatie.

Ook – en dat is nieuw – wordt vastgesteld dat behoud in situ (in de bodem) de voorkeur heeft boven behoud d.m.v. opgraven.

Het begrip “Bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische waarden” is hierbij uitgangspunt en een verandering ten opzichte van de vroeger gehanteerde “Bekende of te verwachten archeologische waarden”.

Bijlage 1 van de Bkl definieert “Aantoonbaar te verwachten waarden” als volgt: op basis van archeologische, bodemkundige of historische informatie op een locatie te verwachten archeologische monumenten. Dit impliceert dat men een actuele en goed onderbouwde archeologische waardenkaart moet hebben.

Gevolgen niet overnemen bruidsschatregels

Gemeenten zijn onder de Omgevingswet (en Bkl) verplicht om onderbouwd voorwaarden op te nemen die gericht zijn op het behoud (bij voorkeur in situ) van archeologische resten.

Als de gemeente ervoor kiest om geen regels te stellen voor dit thema, dan kan dit alleen met een onderbouwing waarom geen archeologische resten verwacht worden.

Het opstellen van aangepaste regels (bijvoorbeeld vrijgave van een kleiner of groter oppervlak) moet eveneens gebaseerd zijn op de archeologische verwachting. Het verdient aanbeveling om de archeologische waarden- en verwachtingenkaart die men voor dit doel gebruikt te actualiseren en gebruik te maken van alle beschikbare informatiebronnen over archeologisch onderzoek en verstoringen in de gemeente.

Gevolgen wel overnemen bruidsschatregels

Gemeenten zijn al jaren verplicht om voor archeologie beschermende regels op te nemen in bestemmingplannen. Deze regels veranderen met het overnemen van de bruidsschat niet en het zou hierdoor dan ook geen grote belasting zijn om deze regels over te nemen in het omgevingsplan. Het blijft van belang om de regels voor archeologie (functie) losgekoppeld te houden van bouw- en sloopregels. Dit voorkomt dat men bij vergunningvrije bouwwerken geen archeologisch onderzoek kan voorschrijven. Wanneer een gemeente een archeologische waardenkaart heeft die ouder is dan 5 jaar, zou men deze beter kunnen laten actualiseren. Gemeenten die tot op heden gebruik maakten van grootschaliger kaarten (zoals bijv. een provinciale verwachtingenkaart) zullen een grotere inspanning moeten doen om te voldoen aan de eis van “aantoonbaar te verwachten archeologische waarden”.

De verplichting tot het doen van onderzoek onder te wijzigen of te slopen gebouwde monumenten is een verandering op de huidige werkwijze. Dit vraagt om extra voorlichting en aandacht in de ontvankelijkheidstoets, een uitbreiding van het huidige vergunningenproces.

15.5 Welke ruimte is er voor bestuurlijke afweging/ maatwerk?

De ruimte voor bestuurlijke afweging en maatwerk blijft gelijk aan de huidige situatie waarin gemeenten onderbouwd eigen archeologiebeleid kunnen vaststellen.

16 Conclusie

Vanaf 1 januari 2022 maakt de bruidsschat direct onderdeel uit van alle (tijdelijke) omgevingsplannen. Vanaf die datum kunnen gemeenten beslissen de bruidsschat geheel of voor een gedeelte om te zetten in het omgevingsplan, of in stand te laten. Nieuwe omgevingsplannen zullen straks dus voor een groot deel uit milieurechtelijke regels bestaan, regels die eerst op rijksniveau (bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit milieubeheer) geregeld waren.

Deze handreiking doet een aanzet om de bruidsschat gemakkelijker 'om te zetten' in het (nieuwe) omgevingsplan. De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten zijn benieuwd naar uw mening over dit document. Opmerkingen en suggesties zijn dan ook meer dan welkom! U kunt hiervoor contact opnemen met de medewerkers die onder hoofdstuk 17 van deze handreiking zijn genoemd.

17 Contact

Annelies Soons-de Meester (OZHZ)

a.soons-de.meester@ozhz.nl

T: 078-77 06 114

M: 06 25 49 02 10

Claudia Lokman (ODWH)

c.lokman@odwh.nl

T: 071-408 33 06

Mariëlle Scheepers (ODH)

omgevingswet@odh.nl

T: 070-218 99 00

M: 06 21 17 41 87

Lukas Baars (DCMR)

lukas.baars@dcmr.nl

T: 010-246 84 63

M: 06 31 66 20 93

Inge Romijn (ODMH)

irromijn@odmh.nl

T: 088-545 04 74

M: 06 12 14 12 64

